

Épül a marosvásárhelyi Shopping City

Hatezer éves településre bukkantak

Fotó: Nagy Tibor

A NEPI Rockcastle, Közép-Európa legnagyobb befektetője október 7-én jelentette be, hogy 2020 márciusában átadják a Marosvásárhelyen épülő legújabb létesítményüket, a Shopping Cityt, amit a helybeliek Nepi-mallnak is neveznek. Az építkezés gőzerővel folyik, az erőgépek, az emelődaruk szüntelen dolgoznak. Óriási mennyiségű talajt hordtak el, az út mentén támfalakat építettek, s a hatalmas épület betonpilérei már állnak.

Mezey Sarolta

Egymillió köbméter földet mozgattak meg

Az utóbbi évek legnagyobb Maros megyei beruházását valósítják meg Marosvásárhelyen az új kereskedelmi központ létesítésével. Amikor ezt az óriási beruházást megtervezték, nem csak a városlakókra gondoltak, hanem az egész megyére, hiszen a bevásárló- és szabadidőközpont is nagyobb tömegek kiszolgálására méretezett. A bevásárlóközpont a Segesvári út és a Sapientia Erdélyi Magyar Tudományegyetem közötti területen épül meg.

A rendkívül komplex létesítmény főtervezője a marosszentgyörgyi HBRO KFT. A kivitelezők között számtalan céget találunk.

(Folytatás a 4. oldalon)

Ne feledje
IDŐBEN
megújítani előfizetését!
Ha előfizet,
BIZTOSAN
kézhez kapja
FÉLÁRON!
Telefon:
0742-828-647

Továbbgyűrűznek az ellentétek az MPP-ben

Október 8-án a Magyar Polgári Párt elnökét, Mezei Jánost 22 MPP-s politikus lemondásra szólította fel. A nyílt levelet aláírja mások mellett a választmányi elnök, az országos alelnök, a párt két parlamenti képviselője, több megyei szervezet elnöke, polgármesterek, helyi és megyei tanácsosok, illetve egy MPP-alapító tag.

4.

A cukorbetegség nem akadály a sportban

Cukorbeteg gyerekek, fiatalok, babakocsit toló ifjú édesanyák szaladtak együtt egészséges társaikkal a Somostetőn szeptember utolsó vasárnapján, amikor a Maros Megyei Cukorbeteg Gyerekek és Fiatalok Egyesülete ötödik alkalommal szervezte meg az Ascotid Trail Race futóversenyt. Céljuk az volt, hogy bizonyítsák: 1-es típusú diabétesz-szel is lehet, sőt ajánlott sportolni, illetve azt, hogy semmi különbség nincs egy cukorbeteg és egy egészséges gyerek, fiatal között, ha a vércukorszint a megengedett értékek között van.

6.

OPTICA OPTOFARM
A látás szakértője

Szolgáltatásaink:

- kontaktlencse-felírás és rendelés
- ingyenes szemüvegfelírás komputeres szemvizsgálattal
- mindenik szakuzletunk orvosi szakrendelővel van felszerelve, ahol teljes szemvizsgálatot végzünk, a pácienseinket küldőpapír nélkül fogadjuk
- a gyerekvizsgálatokat speciális fotorefraktométerrel végezzük (kellemetlen pupilatágítás nélkül, távolsági fotózással)
- kötelező éves szemvizsgálatok cégek részére
- korszerű számítógép-vezérlésű japán NIDEK gépekkel bármilyen kerettípusba bedolgozunk plasztik- és üveglencsét egyaránt (gyors, olcsó és precíz munkával)
- szemüvegjavításokat végzünk (keretek forrasztása)
- új amerikai készülék látásjavításra, kancsalságra
- terápiák betegség és sérülés utáni rehabilitációra, memória-, reflexek, mozgás- és tanulászavarok javítására

Marosvásárhely:

- ▲ Posta utca 3. sz. Tel: 0265/212-304, 0365/410-555
- ▲ 1918. Dec. 1. sugárút 49. sz. Tel: 0265/263-351, 0365/410-557
- ▲ Rózsák tere 53. sz. Tel: 0265/250-120, 0365/410-559
- ▲ Dózsa György utca 64-68. sz. (a Kaufland udvara). Tel: 0265/265-205
- ▲ Köztársaság tér 5. sz. Tel: 0365/430-939

Szászrégen:

- ▲ Iskola utca 11. sz. Tel: 0265/512-042, 0365/410-558

Szováta:

- ▲ Fő út 196. sz. Tel: 0265/577-282, 0742-100-323

Aktuális

Elnéző törvénykezés?

Antalfi Imola

A szenátus adó- és pénzügyi bizottsága „kigyomláta” Eugen Teodorovici pénzügyminiszter, szenátor törvényjavaslatát, amely 1-től 6 évig terjedő börtönbüntetéssel sújtotta volna azokat, akik elmulasztják befizetni az adóikat és a különböző járulékokat. Az említett cikkely törlesztés érdekében éppen maga a kezdeményező javasolta, aki bizonyára időközben rájött, hogy szinte kivitelezhetetlen intézkedést vezetne be, ugyanis nem mindig a polgáron múlik, hogy idejében átutalódik-e a bére, nyugdíja utáni adó, az egészségügyi, a társadalombiztosítási járuléka stb.

A szenátornak a kormány megkerülésével a törvényhozóhoz benyújtott tervezete állítása szerint az adócsalás megelőzését és visszaszorítását célozza, illetve az államkassza feltöltését, és kiszámíthatóságot, tervezhetőséget jelent az adók és illetékek begyűjtésében. A tervezet szerint többek között adócsalásnak minősülne például az adóköteles javak eltitkolása, a jövedelmek feltüntetésének elmulasztása, a fiktív műveletek és ilyeneken alapuló költségek feltüntetése a könyvelésben és egyéb hivatalos iratokon, a kettős könyvvitel. Több olyan javaslata is van azonban, amely igencsak vitatott. Szakértők kétségbe vonják, hogy a jogszabály-módosítással több pénz folyna-e be az államkasszába (a tervezet nem támasztja alá ilyen vonatkozású számadatokat), tartanak attól, hogy az új jogszabály ismét a vállalkozókat, magán- és állami cégeket sújtaná elsősorban. Aztán az ellenzéki oldalról

(Folytatás a 3. oldalon)

OKTÓBER

10., csütörtök

A Nap kel
7 óra 32 perckor,
lenyugszik
18 óra 46 perckor.
Az év 283. napja,
hátravan 82 nap.

IDŐJÁRÁS

Változó idő

Hőmérséklet:
max. 18°C
min. 7°C

Isten éltesse!

Ma GEDEON,
holnap BRIGITTA napja.
BRIGITTA: ó-ír eredetű, jelentése: erős, erényes. A német rövidüléséből önállósult a Gitta.

VALUTAÁRFOLYAM
BNR – 2019. október 9.

1 EUR	4,7502
1 USD	4,3252
100 HUF	1,4205
1 g ARANY	208,8533

Mezőgazdasági kiállítás Ákosfalván

Nagyméretű mezőgazdasági kiállítás lesz a hétvégén Ákosfalván, jelenleg erre készül a szakma: gazdák, kézművesek, kis- és nagytermelők, állattartók, mezőgépeszek, forgalmazók, gazdaszervezetek, és természetesen a vásárlók és szervezők is.

A negyedik alkalommal sorra kerülő ákosfalvi mezőgazdasági kiállításra és vásárra szombaton kerül sor. A rendezvényt azért kezdeményezte évekkal ezelőtt a helyi önkormányzat, hogy a mezőgazdasági év végének közeledtével a termelők ne csak számba vegyék, hanem kiállításon másoknak is megmutassák évi munkájuk eredményét, és akár el is adhassák ezeket – mondta el lapunknak *Osváth Csaba* ákosfalvi polgármester. Úgy érzi: községük teljesen alkalmas egy ilyen rendezvény megszervezésére, hiszen a Nyárádmente központi részén, a Küküllő és a Maros vidéke között, Marosvásárhely közelében fekszik, így nemcsak kiállítókat, hanem vásárlókat is vonzanak az eseményre, amely már-már nemzetközi jelleget kap, hiszen nemcsak a megyéből és az ország más részeiből, de külföldről is lesznek érdeklődők és vendégek.

A helyszín ezúttal is a községi sport- és szabadidőközpont lesz, a sportcsarnokban mintegy hetven kistermelő és kézműves állítja ki termékeit, az épület előtti részen mezőgazdasági gépek, felszerelések sorakoznak fel, a nagy parkolóban lovak és juhok, a hatalmas sátorban szarvasmarhák kerülnek szemlére. Ugyanakkor mezőgazdasági jellegű cégek is érkeznek, hogy termékeiket bemutassák, míg a szakmai szervezetek szaktanácsadást biztosítanak, az érdeklődők szakmai előadásokon, szimpóziumokon is részt vehetnek.

A kiállítással és vásárral egyidejűleg lesznek kiegészítő rendezvények is, így a harasztkeréki Varázspatkó lovarda lovakat hoz, a gyerekek örömeire, lesz pónifogathajtás, továbbá kulturális programok: a vásárba bevonuló székelyvajai fűvöszenekar jó hangulatot teremt, majd színpadi műsort is szolgáltat, de a helyi iskola diákjai sem maradnak ki a fellépők sorából.

Eközben számos termelő, cég és szervezet fog ebédet főzni a vásárba érkező kiállítók és vendégek ellátására. A sportpálya egy részét lacikonyhák, sörsátrak foglalják el, ezzel is a német nyelvterületen hagyományos októberi sörfesztiválok hangulatát szeretnék idehozni – részletezte az előjáró. A napot koncertekkel zárják, délután 5 órától a Corax, a Titán, valamint Kristóf Kati és Milán váltják egymást a színpadon.

Azt is megtudtuk: minden kiállító részvételi díjat és oklevelet kap a szervezőktől, ugyanis idén is számos támogatója akadt a megyei szintű eseménynek, amelynek szervezésében az önkormányzat mellé felsorakozott a Maros Megyei Tanács, a Napsugár Népjóléti Egyesület és a Székely Gazdaszervezetek Egyesülete is.

Hogy a megyeközpontból is sokan eljussanak a rendezvényre, illetve beszerezhessenek némi finomságot a család számára, a rendezők ingyenes autóbuszokat is indítanak, amelyek kimondottan a vásárba szállítják az érdeklődőket. A járművek szombaton 10 és 18 óra között közlekednek, óránként indulnak Marosvásárhelyről a 2. számú poliklinika előtti buszmegállóból, de megállnak a Tudor lakótelepben a Jeddí útra vezető körforgalomnál levő buszmegállóban és igény esetén a Sapientia egyetem előtt is. (gligor)

Az előző években is nagy volt az érdeklődés az ákosfalvi kiállítás és vásár iránt (Fotó: Gligor Róbert László/archív)

ELŐFIZETÉS A SZERKESZTŐSÉGBEN IS!

Elfogadunk előfizetést lapunkra a következő hónapra a Népújság szerkesztőségében: Marosvásárhely, Dózsa György utca 9. szám, 2. emelet, 57-es iroda. Borbély Ernő, naponta 8-14 óra között, szombat – vasárnap zárva. Tel. 0742-828-647

Megyei hírek

A Marosvásárhelyi Szépiró Kör megalakulása

A Látó szépirodalmi folyóirat szervezésében október 16-án, szerdán megalakul a Marosvásárhelyi Szépiró Kör. A 17 órától a G Cafében zajló ünnepi esemény alkalmával bemutatják Kovács András Ferenc Requiem tizimbalomra című verseskötetét. Beszédet mond Szkárosi Endre, a Szépirók Társaságának elnöke, az új verseskötetről Demény Péter faggatja a szerzőt. Támogató: Nemzeti Kulturális Alap, Szépirók Társasága.

Szobanövényeket fogad örökbe az állatkert

Az alacsony hőmérséklet az állatok mellett a növényeknek is nagy kihívást jelent, különösen azoknak, amelyeket balkonládában, illetve a teraszon tartanak. Sok tömbházlakó a tél közeledtével azzal szembesül, hogy túl sok szobanövénye van a rendelkezésre álló bent térhez képest. Számukra a marosvásárhelyi állatkert ajánl megoldást. A főlegessé vált növényeket az intézmény „örökbe fogadja”, és gondozásukat vállalja. Bővebb tájékoztatást a 0752-252-040-es telefonszámon kérhető.

Az én kreatív világom – gyermekkonferencia

Tehetségüket, ügyességüket megmutatni kívánó gyermekek jelentkezését várják óvodás kortól 18 éves korig Az én kreatív világom című gyermekkonferenciára, amelyre november 9-én, szombaton Marosvásárhelyen, a Maros Művészegyüttes kövesdombi székhelyén kerül sor Csiki Andrea klinikai pszichológus, iskolai tanácsadó szervezésében. A rendezvényre színházi produkcióval, verssel, énekekkel, tánccal, stand up jelenettel, illetve bármilyen más, kreatív műsorral lehet jelentkezni október 15-ig. A konferencia különlegessége, hogy a bemutatók szüneteiben kézműves és egyéb olyan alkotásokból nyílik vásár, amelyeket gyerekek készítettek és árúsítanak. Jelentkezni Csiki Andreánál a 0751-207-926-os telefonszámon vagy a heart-care.andrea@gmail.com e-mail-címen lehet.

Gyulára kirándul a Nagyinet

November 15–17. között Gyulára kirándulnak a Maros Megyei Könyvtár kövesdombi fiókja által működtetett Nagyinet program résztvevői. A kirándulás programjában fürdés és városlátogatás is szerepel. A helyek száma korlátozott, de még van néhány hely. Bővebb tájékoztatást kérni és feliratkozni Illyés Claudia könyvtárosnál lehet a 0748-741-507-es telefonszámon, illetve a kövesdombi könyvtárban.

Távoltartási rendelet

Öt napra érvényes távoltartási rendeletet bocsátott ki a marosvásárhelyi rendőrség egy 47 éves megyeszékhelyi férfi számára, aki hétfő este testileg bántalmazta és megfenyegette 46 éves élettársát. Az illető a nővel közös lakásukban követte el a családi erőszaknak minősülő tettet – tájékoztatott közleményben a Maros Megyei Rendőr-felügyelőség.

Hírszerkesztő: Nagy Székely Ildikó

RENDEZVÉNYEK

Bartókék Bécsben

A Hagományok Háza erdélyi kirendeltsége és a Spectrum Színház szervezésében október 11-én, pénteken 19 órakor a Bartókék Bécsben – Katonadalok, 1918 című műsor tekinthető meg a Kultúrpalota nagytermében. A koncerten Bartók Béla által tervezett, Bartók, Kodály Zoltán és Kodály Emma által készített feldolgozások hangzának el, illetve a Kárpát-medencéből származó eredeti népzene is szerepet kap. A műsor szerkesztője Kelemen László, közreműködők: Agócs Gergely – ének, fujara, Balogh Kálmán – cimbalom, a Cantuale énekegyüttes, Cserta Balázs – fűvös hangszerek, Cseh Dalma és Czébely Beáta – zongora, Hideg Anna (Ördöngösfűzes, Erdély) – ének, Kiss-B. Atilla – ének, Kelemen Barnabás és Kelemen Gáspár – hegedű, Lengyel László Türe (Kalotaszeg, Erdély) – ének, Lénárt Ágota – zongora, Navratil Andrea, Pál Eszter, Sőregi Anna – ének, Szabó Péter – cselló és a Magyar Állami Népi Együttes zenekara Pál István „Szalonna” vezetésével. Jegyek a Kultúrpalota jegypénztárában válthatók, egy jegy ára 20 lej, a diák- és nyugdíjasjegyek ára 10 lej.

Rendkívüli vokálszimfonikus hangverseny

Rendkívüli vokálszimfonikus hangversenyre várják a klasszikus zene kedvelőit ma 19 órakor a Kultúrpalota nagytermébe. A Marosvásárhelyi Állami Filharmónia szimfonikus zenekarát Fakhraddin Kerimov azerbajdzsáni karmester vezényli, gondolkán közreműködik Jan Bogdan szlovákiai művész, valamint a filharmónia vegyes kara. Műsoron: Vasile Cazan-, Sosztakovics-, E. Elgar-

művek. A hangversenyre a 2-es számú hangversenybérletek érvényesek.

II. Gyermeke-szólótáncverseny

A Táncolj Velünk Egyesület és a Maros Művészegyüttes október 11-én, pénteken 15 órától tehetséges néptáncos gyermekeknek ad lehetőséget a bemutatkozásra. A Maros Művészegyüttes kövesdombi termében 2. alkalommal zajló gyermek-szólótáncverseny célja az ifjú tehetségek feltérképezése és bátorítása arra, hogy egyénileg vagy párban felkészüljenek, és a legjobb tudásukat mutassák be szakmai zsűri előtt. Bővebb tájékoztatás a 0751-013-707-es, 0751-065-876-os telefonszámon, illetve az esemény Facebook-oldalán.

Kamarazeneest Segesváron

A segesvári Gaudeamus Alapítvány szervezésében október 16-án, szerdán 18 órai kezdettel kolozsvári művészek kamarazeneestjének ad otthont a polgármesteri hivatal díszterme. A nagyjéremű Béres Melinda hegedű- és Horváth Edit zongoraművész játékát hallgathatja meg. A belépés ingyenes.

Csata Éva könyvbemutatója

Csata Éva Barnabás, a vigasztalás fia című könyvének a bemutatójára kerül sor október 17-én, csütörtökön 19 órától a marosvásárhelyi vár kupolatermében. A könyv egy csodálatos történet egy fizikai fogyatékkal élővé vált fiatalemberről.

Gyűjtők csereklubja

A marosvásárhelyi Góbé Antikvárium minden hónap harmadik szombatján csereklubot szervez gyűjtőknek az Arató utca 4. szám alatti Bristol Bus Cafénál. A következő alkalomra október 12-én kerül sor délelőtt 10 órától.

NÉPÚJSÁG
ÖNÁLLÓ
MAROS MEGYEI NAPILAP
Kiadja az IMPRESS KFT.
FŐSZERKESZTŐ:
Karácsonyi Zsigmond
LAPSZERKESZTŐK:
Antalfi Imola
Benedek István

MUNKATÁRSÁK: Antalfi Imola, Bodolai Gyöngyi, Farczádi Attila, Menyhárt Borbála, Mezey Sarolta, Mózes Edith, Kaáli Nagy Botond, Nagy Miklós Kund, Nagy Székely Ildikó, Nagy Tibor (fotó), Szer Pálósy Pirokska, Vajda György. **KORREKTÚRA:** Horváth Éva, Kiss Éva.
TÖRDELÉS: Makkai Katalin, Makkai Melánia, Vajda Gyöngyi.
FŐKÖNYVELŐ: Nagy Melinda. **REKLÁMMENEDZSER:** Borbély Ernő – e-mail: reklam@e-nepujasg.ro, tel. 0742-828-647.
REKLÁM-LAPTERJESZTÉS: Madaras Éva Adrienn, tel/fax: 00-40-(0)265-268-854. **APRÓHIRDÉTES:** Petres Emilia.
SZERKESZTŐSÉG: 540015 Marosvásárhely, Dózsa György út 9. szám, II. emelet. **Internet:** www.e-nepujasg.ro **E-mail:** nepujasg@e-nepujasg.ro
Telefon: titkárság: 0265/266-780 és tel/fax: 0265/266-270, közönségszolgálat: 0365/410-440, 0265/266-780. **Nyomda:** Palatino.
A szerkesztőség véleménye nem feltétlenül azonos a szerzők véleményével.
Előfizetés a postahivatalokban, postásoknál és a szerkesztőségben, tel.: 0742-828-647.
Hirdetési irodánk nyitvatartási rendje: hétfő, kedd, szerda, csütörtök: 8-16 óra, péntek: 8-15 óra, szombat zárva, vasárnap: 10.30-14.30 óra között.

642357800069
ISSN 1220-3475 (print)
ISSN 1584-3238 (online)

Jogerősen felmentették Markó Attila volt kisebbségügyi államtitkárt

Jogerősen felmentette a legfelsőbb bíróság kedden Markó Attila egykori kisebbségügyi államtitkárt, a Romániai Magyar Demokrata Szövetség volt parlamenti képviselőjét, akire – a restitúciós hatóság kártérítési bizottságának volt tagjaként – első fokon öt év letöltendő börtönbüntetést szabott ki a tábla-bíróság egy korrupciós perben.

A korrupcióellenes ügyészség (DNA) szerint az ügy 12 vádlottja – köztük a kártérítési bizottság nyolc tagja – csaknem 85 millió eurós kárt okozott az államnak azáltal, hogy a piaci értéknél nagyobb kártérítést ítélt meg a kommunizmus idején államosított ingatlanokért.

A legfelsőbb bíróság csak a kártérítési bizottság volt alelnökét és egy ingatlanbecsűst talált bűnösnek, az ügy többi, első fokon elmarasztalt vádlottját felmentette – közölte a Mediafax hírügynökség. Theodor-Cătălin Nicolescu, a bizottság volt alelnöke végül megvesztegetés elfogadásáért kapott 8 év letöltendő börtönbüntetést, a hivatali visszaélés vádjá alól – a bizottság többi tagjához hasonlóan – őt is felmentették.

„Igazság született. Jogerősen felmentettek a második kártérítési ügyben is. A helyes döntés született: aki lopott, azt elítélték, akik nem loptak, azokat felmentették. Szeretnék azonban mindenkit emlékeztetni arra, hogy még további két – a korábbi kettővel teljesen azonos tényállású – per van folyamatban, mindkettőben ugyanúgy le akartak (és akarnak még) tartóztatni” – kommentálta az ítéletet Facebook-oldalán Markó Attila.

Hozzátette: a mostani ítélettől még nem tért vissza az igazságszolgáltatásba vetett bizalma, hiszen a Mikó-ügy számára azt bizonyította, hogy Romániában bármi megtörténhet. 2014-ben jogerősen felfüggesztett börtönbüntetésre ítélték Markó Attilát amiatt, hogy az illetékes restitúciós testület tag-

Forrás: RMDSZ

jaként hozzájárult egy államosított sepsiszentgyörgyi egyházi ingatlan – a Székely Mikó Kollégium – visszaszolgáltatásához.

Miután az RMDSZ politikusa ellen a kártérítési bizottság kollektív felelősségének elve alapján további restitúciós ügyekben is vádat emeltek, Markó Attila 2015-ben bejelentette: Magyarországon keres menedéket, mert nem bízik már a román igazságszolgáltatásban. A mostani ítéletet távollétében hozták meg, Románia korábban nemzetközi körözést adott ki ellene.

Kelemen Hunor, az RMDSZ elnöke jó hírneke nevezte, hogy véglegesen felmentették Markó Attilát a három visszaszolgáltatási ügy egyikében.

„Az első perctől bíztunk Attila ártatlanságában, most bízunk abban, hogy a másik két ügyben is hasonló döntés születik. Meghurcoltak egy embert és tönkretették. Tudni kellene, hogy ki felel majd ezért” – mutatott rá az RMDSZ elnöke. (MTI)

Kétmillió EU-állampolgár kért tartós brit letelepedési engedélyt

A brit belügyminisztérium szerdán ismertetett adatai szerint elérte a kétmilliót azoknak a külföldi EU-állampolgároknak a száma, akik letelepedett státusért folyamodtak a brit hatóságokhoz. A magyarok közül eddig csaknem 54 ezren kértek tartós nagy-britanniai letelepedési engedélyt.

A brit kormány döntése alapján azok a külföldi EU-polgárok, akik törvényesen és életvitelszerűen az Egyesült Királyságban laknak, a brit EU-tagság megszűnése (Brexit) után is az országban maradhatnak, és érvényben maradnak jelenlegi jogosultságaik is, de letelepedett jogi státusért – vagyis meghatározatlan időre szóló tartózkodási engedélyért – kell folyamodniuk a brit belügyminisztériumhoz.

A tárca szerdai tájékoztatása szerint ezt a 27 EU-tagország Nagy-Britanniában élő 3,2 millió állampolgára közül szeptember végéig 1,86 millióan tették meg.

A minisztérium közölte, hogy saját belső – a statisztikában egyelőre nem szereplő – nyilvántartása szerint a letelepedett státusért folyamodók száma azóta elérte a kétmilliót.

A szeptember 30-i állapotot mutató lista élén a lengyelek állnak 347 300 folyamodvánnyal. Őket a románok követik 280.600 benyújtott kérvénnyel.

A magyarok közül 53.600-an kértek tartós letelepedési engedélyt a múlt hónap végéig.

A brit belügyminisztérium szerdai kimutatása szerint a hatóságok az eddig feldolgozott 1,52 millió kérelem csaknem mindegyikét kedvezően bírálták el, a folyamodványok közül mindössze kettő esetében született elutasító döntés.

Az Egyesült Királyságban élő külföldi EU-állampolgároknak a brit belügyminisztérium szerint legalább 2020. december 31-éig van idejük tartós letelepedésük engedélyeztetésére. Ez a határidő mindenképpen érvényben marad, akár lesz megállapodás London és az EU között a Brexit feltételeiről, akár nem. Független londoni szakértői vélemények azonban a külföldi EU-állampolgárok tömeges távozását valószínűsítik megállapodás nélküli Brexit esetére.

Az Institute for Fiscal Studies (IFS) londoni pénzügyi kutatóműhely különböző Brexit-forgatókönyveket modellező, e héten ismertetett tanulmányában közölte: azzal számol, hogy rendezetlen kilépés esetén az Európai Unióból érkező, jelenleg évi nettó 60 ezer fős bevándorlás nettó 150 ezer fős kivándorlássá fordulna át, és a távozó külföldi EU-állampolgárokhoz évente 50 ezer brit is csatlakozna, akik uniós országokba vándorolnának ki. (MTI)

Lövöldözés volt a németországi Halléban, ketten meghaltak

Lövöldözés volt szerdán a németországi Halle városában, a helyi rendőrség első adatai szerint ketten meghaltak.

A Szász-Anhalt tartományi város rendőrsége közölte, hogy a feltételezett elkövetők autóval menekültek el a helyszínről. Szemtanúk szerint legalább az egyik elkövető harctéri öltözetben volt, és gépkarabélyt viselt. Kicsivel később elfogtak egy embert a támadással összefüggésben – írták a hatóságok a Twitteren.

A rendőrség azt kérte, hogy mindenki maradjon az otthonában vagy menjen biztonságos helyre. Halle főpályaudvarát lezárták. A városvezetés bevezette az áramkutatások esetére rendszeresített intézkedéseket, kijárási tilalommal járó rendkívüli helyzetet hirdettek és válságkezelő stábot állítottak össze.

A Bild című lap a hírportálján azt írta, hogy a támadók egy zsinagógánál nyitottak tüzet, és kézigránátot hajítottak egy zsidó temetőre – ezeket az információkat a rendőrség nem erősítette meg. A lövöldözők elmenekültek, de a rendőrség üldözőbe vette őket, és a várostól mintegy tíz kilométerre keletre, Wiedersdorf településnél tűzpárbaj tört ki közöttük.

A Der Spiegel című hírmagazin értesülése szerint a támadók legalább ketten voltak, és megpróbálták bejutni a városi zsinagógába, ahol éppen 70-80 hívő ünnepelte az engesztelés napját, azaz a jóm-kipúrt.

A zsinagóga biztonságáról gondoskodó erők „ellenálltak a támadásnak” – fogalmazott Max Privorotzki, a hallei zsidó közösség vezetője a hírmagazin hírportálján (Spiegel Online) közölt beszámolóban.

A támadók a sikertelen kísérlet után autóval elmenekültek, majd később szétváltak. Egyikük taxival menekült tovább, őt si-

került még azelőtt elfogni, hogy kijutott volna a térségből elvezető autópályára.

Később egy másik külvárosból, a Hallétól ugyancsak keletre fekvő Landsbergből is lövöldözést jeleztek.

Több hírportál szerint egy török büfét is megtámadtak. A Der Spiegel információja szerint az egyik halálos áldozat, egy férfi a büfében vesztette életét. A másik áldozat egy nő, a zsidó temetőnél lötték le, a nyílt utcán.

Szász-Anhalt mellett a szomszédos Szászország tartományban is mozgósították a terrorrelhárító egységeket. Megerősítették a drezdai zsinagóga védelmét, a Hallétól mintegy 30 kilométerre fekvő Lipcsében pedig több kereszteződést megerősített fegyverzetet viselő rendőrök foglaltak el.

A Leipziger Volkszeitung című lap értesülése szerint legalább egy támadó elérte a város térségét.

Az engesztelés napja a legszentebb, bűnbánó imákkal töltött zsidó főünnep. Izraelben ekkor gyakorlatilag megáll az élet a zsidó naptár szerint a keddi naplementétől a szerdai naplementéig. Az engesztelés napja a bűnbánat és a megbocsátás ideje, amikor Isten feljegyezi az élet könyvébe azoknak a zsidóknak a nevét, akik az új esztendőben is élhetnek.

A hallei támadás pontos indítékát egyelőre nem tudni. A rendőrség arra kérte mindenkit, hogy tartózkodjon a találgatásoktól az ügyvel kapcsolatban.

A Der Tagesspiegel című berlini lap biztonsági körökre hivatkozó értesülése szerint a hatóságok szélsőjobboldali háttérre gyanakodnak.

Az ügyet magához vonta az állam elleni súlyos bűncselekmények ügyében illetékes szövetségi legfelsőbb ügyészség. (MTI)

Ország – világ

Lövedéket találtak Kiscsergednél

105 milliméteres lövedéket találtak mezőgazdasági munka közben Kiscserged közelében, a Transilvania Motor Ring motorsportpálya szomszédságában, a lövedék valószínűleg a második világháborúból származik – közölte a Maros megyei katasztrófavédelem. Dan Petru Daniel szóvivő elmondta, a környéket tűzvédelmi szakemberek vizsgálják át annak megállapítása végett, hogy maradt-e még fel nem robbant lövedék a térségben. Thomas Moldovan, a Transilvania Motor Ring motorsportpálya igazgatója azt mondta: a lövedéket a pálya kerítéséhez közel találták meg, de távol a bekötőúttól, így nem korlátozzák a belépést a területre. (Agerpres)

Török offenzíva

Recep Tayyip Erdogan török elnök szerdán bejelentette, hogy megkezdődött a török hadsereg és szíriai szövetséges milíciája közös hadművelete Északkelet-Szíriában a Népvédelmi Egységek (YPG) nevű kurd fegyveres csoport, valamint az Iszlám Állam terrorista szervezet dzsihadistái ellen. A török államfő a Twitter közösségi portálon azt írta, hogy a beavatkozás a Béke Forrása (Baris Pinari) fedőnevet kapta. Ezzel párhuzamosan az NTV török hírtélevízió arról számolt be, hogy több nagyobb robbanás rázta meg a délkelet-törökországi Ceylanpinarral szemben, a határ szíriai oldalán fekvő Rász-el-Ain városát. Az NTV szerint a tüzérség és a légierő adott le lövéseket kurd célpontokra, ahonnan a helyszíni felvételek alapján füstfelhők láthatók. Szárazföldi csapatok egyelőre nem léptek Szíria területére az NTV szerint. (MTI)

Biztonságban vannak a turisták

A Retyezát-hegységben rekedt kedden hét cseh turista. Több mint tíz órába telt, amíg a hegyimentőknek sikerült biztonságba helyezniük őket. A malomvízi erdőkerület egyik illetékese jelezte a 112-es segélyhívó számon, hogy a turisták elakadtak terepjáróikkal a Retyezát-hegység egyik nehezen megközelíthető térségében. A turisták nem szenvedtek sérülést, a hegyicsendőrök egy gurenyi (Brazi) panzióhoz irányították őket. (Agerpres)

Több gépkocsit gyártottak

Szeptemberben 37.153 személygépkocsit gyártottak Romániában: 29.569 autót a Dacia mioveni-i üzemében, 7584-et pedig a Ford craiovai gyárában. Az idei év első kilenc hónapjában a gépkocsigyártás elérte a 354.812 egységet, ami 2,2 százalékos növekedést jelent az előző év azonos időszakához viszonyítva – akkor 346.971 személygépkocsi készült Romániában. Modellekre bontva így alakulnak a számok: Dacia Duster – 194.810 egység; Ford EcoSport – 97.063 egység; Dacia Logan – 25.201 egység; Dacia Sandero – 25.193 egység; Dacia Logan MCV – 12.545 egység. Ezekhez még hozzáadódnak a festett karosszériák, amelyek a Dacia-gyárban készültek az algériai üzem számára, szám szerint 20.092 egység. (Mediafax)

Elnéző törvénykezés?

(Folytatás az 1. oldalról)

felhívhatták a figyelmét, hogy a társadalombiztosítási költségvetésből hiányzó összegek több mint felét az állami vállalatok mulasztják el befizetni, ergo Teodorovici tervezete börtönbe juttathatja e nagyvállalatok vezetőit, sőt akár minisztereket is. Ezek után nem csoda, ha a pénzügyminiszter javaslatai a jelek szerint kisebb-nagyobb átalakuláson mennek keresztül mindaddig, míg a szenátus, majd a képviselőház dönt róla.

A szakértárcavezető azon javaslatait, melyek szerint ha az adócsalással okozott kár meghaladja az 1 millió eurót, harmadával, míg ha meghaladja az 5 millió eurót, felével növelhető a büntetés határértéke, elfogadta a bizottság. Ugyanakkor 1 milliónál kisebb kár esetén nem kell feltétlenül börtönbe mennie az adócsalónak, csak bírság is lehet a büntetése. Ami még megengedőbb a tervezetben – és az adó- és pénzügyi bizottság ezt is elfogadta –, úgy hangzik, hogy ha 50 ezer eurónál kisebb az adócsalással okozott kár, és a vádlott teljes egészében megtéríti a per ideje alatt, nem szabnak ki rá büntetést. Persze mindez csak akkor történik, ha az adócsalót elkapják. Akinek ugye egy próbát megérhet a dolog, legfeljebb visszaadja a pénzt. Vajon kinek kedveznek az ilyen javaslatok? – kérdezhetjük.

Lehet, hogy előbb azt is meg kellene vizsgálni, hogy hogyan lehetne csökkenteni a bürokráciát és egyszerűsíteni az adóbefizetést, informatizálni, hatékonyabbá tenni az adóbeigytést, netán csökkenteni az adóterhet, még mielőtt végső döntés születik a képviselőházban.

Hatezer éves településre bukkantak

(Folytatás az 1. oldalról)

Az épület szerkezetét például a Bauelemente kivitelezte. Valamennyi kivitelezőt – a belső-építészeti vagy épületgépészeti cégeket – a befektető közvetlenül szerződtette.

A nagyszabású és óriási léptékű talajmunkálatokat a jeddi telephelyű Romaris Kft. végezte. Orosz Attila mérnök, a munkafázis építésvezetője lapunk megkeresésére elmondta:

– Közel egymillió köbméter földet ástak ki és hordták el. Volt olyan rész is, ahol 18 méter mélyre kellett leásni. Tulajdonképpen a lejtős területből egy egyenes, sík terepet kellett kialakítani, ahol a komplexum megépül. Az építkezés része négy körforgalom is. Az egyiket a főúton, a Mol-benzinkút mellett, az ideiglenes körforgalom helyén alakítják ki. Az építésvezető szerint ez az időjárás függvényében másfél-két hónap alatt elkészül. A másik körforgalom a Segesvári úton, a behajtónál lesz. Aztán kialakítanak egyet a teherforgalomnak, amely a raktárakhoz vezető úton helyezkedik el, s egyet a parkolóhoz vezető bejáráshoz, ugyanis az épület tetején lesz egy parkoló is. Ezen körforgalmak kialakítását is a beruházó finanszírozza.

Rézkori város nyomaira bukkantak

Orosz Attila építésvezető arról is beszámolt, hogy a múlt év végén a régészeti leletmentés során a mély „kincsei” is felszínre bukkantak. A talajmunkálatokkal tulajdonképpen a régészeti mentéssel megbízott régészek feltáró munkáját segítették.

Soós Zoltán, a Maros Megyei Múzeum igazgatója megerősítette: – Valóban egy 6000

éves, a rézkori Erődsdi-kultúra nyomaira bukkantak. Egy település volt itt, amit egy Kis-Ázsia felől érkező nép alapíthatott. Kiderült, hogy ebben az időben tudatosan használták a fémeket, a rezet. Jóllehet vannak hasonló nagyobb, 30 hektáros lelőhelyek is, ez egy kisebb kiterjedésű lelőhely, ahol lakóházakra, 40-50 tárológödörre, cserépedények maradványaira bukkantak – fogalmazott a múzeum igazgatója.

Bereczki Sándor régész elmondta, a tárgyak a múzeumban találhatóak, jelenleg folyik a restaurálásuk. A most feltárt lelethez hasonló a 2007–2010 között végzett leletmentő feltáráskor is találtak a marosvásárhelyi szülészeti parkjában, a régi Tornakertben. A 2018 októberében a mall területén feltárt régészeti leleteknek tudományos jelentőségük van, értékes anyag – fogalmazott a múzeum régésze.

70 millió eurós beruházás, nyugat-európai színvonal

– A legnagyobb és legjelentősebb projektjeink egyikéről van szó, elsődleges feladatként kezeljük az átadási határidő betartását a minőségi standardok és a biztonsági előírások mellett. A célunk az, hogy olyan kereskedelmi központot létesítsünk az ország központjában, amely eleget tesz a legigényesebb követelményeknek, hiszen ez az üzleti politika vezérel bennünket valamennyi beruházásunk megvalósításakor. A marosvásárhelyi Shopping City óriási vásárlási kínálatot biztosít és szabadidős programokat kínál a Maros megyeiek számára. A beruházás révén számos munkahely létesül, ami hozzájárul a térség gazdasági fejlődéséhez – nyilatkozta

egy bukaresti sajtótájékoztatóon Alin Burlacu, a NEPI lízingmenedzsré.

A bevásárlóközpont összfelülete 40 ezer négyzetméter lesz, és egy nagy kiterjedésű, 12,5 hektáros területen épül. Az épülő kereskedelmi központ üzlethelyiségeinek 75 százalékát már bérebe adták, a fennmaradó helyiségekre rövidesen megkötik a bérleti szerződéseket. Az építők a legkorszerűbb kivitelezési megoldásokat választották, az üzletekben ismert nemzetközi és hazai márkák értékesítik termékeiket, ruhaneműt, lábbelít, kiegészítőket, piperecikket, sportcikkeket

és gyerekholmit. A mallban nyíló üzletek több mint fele olyan márkabolt lesz, ami Marosvásárhelyen újdonságként jelenik meg.

Érdekességképpen, a NEPI Rockcastle a romániai ingatlanpiac legnagyobb ingatlanbefektetője és Közép-Európa legnagyobb ingatlanfejlesztési társasága. A társaság 2007 óta többek között a bukaresti Mega Mallt, a Promenada Mallt, a Vulcan Value Centert, a temesvári, konstancai, a galaci, a ploiești-i, a Târgu Severin-i és a Târgu Jiu-i Shopping Centert, a bráilai mallt, valamint országszerte több irodaházat épített.

Továbbgyűrűznek az ellentétek az MPP-ben

Lemondásra szólították fel Mezei Jánost

Október 8-án a Magyar Polgári Párt elnökét, Mezei Jánost 22 MPP-s politikus lemondásra szólította fel. A nyílt levelet aláírja mások mellett a választmányi elnök, az országos alelnök, a párt két parlamenti képviselője, több megyei szervezet elnöke, polgármesterek, helyi és megyei tanácsosok, illetve egy MPP-alapító tag.

Mózes Edith

A bejelentést Biró Zsolt parlamenti képviselő, az MPP volt elnöke tette szerdai marosvásárhelyi sajtótájékoztatóján.

Az aláírók többek között kijelentik: – Az MPP – amelyet a politikai pluralizmus iránti igény, a választás szabadságának gondolata hozott létre – addig őrzi meg létjogosultságát, ameddig a választás szabadságának jegyében úgy viszonyul a politikai verseny és együttműködés kérdéséhez, hogy az ne csak a magyar érdek érvényesítését, hanem a magyarok közötti békeséget is erősítse.

Az aláírók szerint ez az érték került most veszélybe. „Érthetetlen okok miatt azok kerültek a vádlottak padjára, akik az elmúlt időben eredményeket mutattak fel, a nemzetpolitika koordinátái szerint képviselték a pártot, illetve a szabálytalanságokra hívták fel a figyelmet (...) Mindezt tetőzi a székelyudvarhelyi szervezet legutóbbi közgyűlésének alapszabályzatba ütköző lebonnyolítása és a székelyudvarhelyi szervezet elnökének, Gálfi Árpádnak az eltávolítására tett kísérlet, végül a pártból való kizárása.”

Ezek után „a párt jövőjéért aggódók köteletségüknek érezték” nyílt levében felszólítani az MPP elnökét, vessen véget a megosztó, kirekesztő politikának, a sorozatos kizárásoknak, a kizárással való fenyegetésnek.

Biró harmincoldalal tervezetet küld

Mezeinek

A képviselő a jelenleg még regnáló MPP-elnöknek arra is felhívta a figyelmét, hogy létezik egy 30 oldalas oktatási törvénytervezet, amelyet a két MPP-s képviselő is aláírt, amit a képviselőház hallgatóságosan elfogadott, és jelenleg a szenátusban van. Ebben a tervezetben megtalálhatók az RMDSZ által megfogalmazott, a magyar közösség számára fontos elvárások a napközisoktatástól kezdve a tananyag csökkentéséig.

Ezt küldené el az MPP elnökének, mert az egy oktatási törvénytervezet-csomagot kínál az államelnökjelölteknek.

Fotó: Nagy Tibor (archív)

Nem bohóckodunk, megszavazzuk a bizalmatlansági indítványt

Biró Zsolt nem akarta kommentálni a ma szavazásra kerülő bizalmatlansági indítvány sorsát, de kijelentette: sok rossz közül kell választani. Az ellenzéki pártok magyarellenes megnyilvánulásai olyan méreteket öltöttek, hogy „időnként a '90-es évek elején érezhetjük magunkat”, ilyen kontextusban sok jót nem várhat a magyarság sem a liberálisoktól, sem a Basescu nevével fémjelzett párttól. Ám véleménye szerint a legnagyobb veszélyt az USR jelenti, amely kettős retorikát folytat. „Miközben Marosvásárhelyen az etnikai szavazás ellen kardoskodnak, Bukarestben Gheorghe Funart megszegyenítő retorikával állnak elő. És a marosvásárhelyi képviselőjük az egyik hangadó ebben. Viszont látni kell azt is, hogy magyar kérdésekben a PSD sem volt barátságos velünk.” Azt is tisztázni akarta újra, hogy a ciklus elején az RMDSZ-nek volt a PSD-vel egy együttműködési megállapodása a parlamentben, de „az sem váltotta be a hozzá fűzött reményeket, és ismerjük a körülményeket, hogy miért és hogyan kellett felbontani”. Ezért az RMDSZ-frakció, köztük a két MPP-s képviselő is meg fogja szavazni a bizalmatlansági indítványt. Ezt a döntést a két képviselő külön hozta meg, mert nem lehettek jelen az RMDSZ-frakció ülésén. A képviselő szerint „sajnos ma nem olyanok az állapotok az MPP-ben, hogy nyugodtan végezhetnénk a dolgunkat Bukarestben”.

***

Ugyancsak szerdán 17.30 órától Mezei János, a Magyar Polgári Párt elnöke is sajtótájékoztatót tartott a szervezet gyergyószentmiklósi székházában, amelyen az MPP több tagja aláírásával ellátott, október 8-án keltezett nyílt levélre reagált.

Volna itt egy kép

Több is van. De ez az egy bejárta a közösségi médiát, és megjárta a tévék képernyőjét. És a nézők tudatába fűrődött. Mert olyan egyszerű és minden rafinériától mentes. A képet mobiltelefonnal készítették, tehát izzig-vérig amatőr felvétel, a pillanat műve, a véletlené, a szerencsésé. Valaki levideózta mobiljával, és közzé publikálta. Mert publikus. Hozzá férhető, fogyasztható, megjegyezhető, továbbadható.

Nem tudjuk, kit ábrázol. Úgy értem, név szerint, foglalkozását, nacionáléját, atyai és anyai felmenőit és leágazását tekintve. Úgy hatvan felé járhat az egység, vagy kicsivel több, aki a rendszerváltás idején – amennyiben feltételezésünk helyes utakon tapogatózik – harmincas lehetett, erőteljes munkásember, faluról bejáró,

Csütörtöki kimenő
– Sebestyén Mihály rovata –

ingázó szürke tömeggyed. Valószínűleg pléhszamárral kerekedett be, rázkódott rettenetes utakon a közeli szocialista iparosítás áldozatául esett nagy(obb) városba. Igaz, faluja is ugyanannak a hősiesség, lázas, hagymázos iramnak volt odavetve martalékkul. Ezért is lett belőle vas/beton/acél/olajfűró földtűró helyett.

Merthogy falusi ember: Ez a felvételtől kétségek nélkül kiderül vagy borul. Erre utalnak a földszintes házak és kerítések, melyek mögött kis virágoskert húzódik meg, hátul baromfiudvar; miegymás, fészker-műhely, pajta, ahogy az már jobb falusi portákon illik.

Ennyi környüállás ábrázolása után most már úgy esnék jól az olvasónak, ha a kép erőnyeire is ráfordulnánk egy mérész mozdulattal. Nos, a képen a szerény öltözötű férfiú – talán kötött szetterben, olyan zöldben, mint a világhírűvé vált Cofariu-féle hodáki egyenöltözék, viseltes nadrágban, jól kitalapozott cipőben, melyet a göröngyös utak tettek világjárószerűvé – a falut átszelő országút, az alsóbbrendű közút szélén áll, majd leborul, térdre esik, mintha valamelyik csodatevő szent ereklyéje előtt ájtatoskodna. Pedig leborulása, hódolata, köszönete valódi, nincs benne semmi csinálmányos, álszent koreográfia. Letérdel, majd odahajol, és megcsókolja az előtte húzódo tereptárgyat. A közutat.

Ne értsük félre: nem az a giccses jelenet, amit a populista rendezők úgy szeretnek, amikor a vándor messze földről hazatérve, fáradt katona, zsoldos, ide-

genlégiós, volt hadifogoly, szabadult rab leroskadva, mégis férfias önbecsüléssel megcsókolja szülőföldje szép határában az édes anyaföldet. Ilyenkor drámai, de okkal a vidék népezenjére utaló zenei aláfestés tölti be a hangűrt, a kamera fel-emelkedik, a végtelen eget mutatja, aranykalaszt és békésen legelésző nyájakat, régi várak romjait, folyót, tücsköit és menyecskés serénységet sok gyermekkel. Kinek mire futja a keretből. És mennyit bír el a mozivászon.

Nem, a mi emberünk, merthogy a miénk, itt készült a felvétel a burduftúróval és zsendicés ordával, puliszkával és zakuszkával, miccsel és brágával folyó kis NATO-tagországban, az uniós Romániában, szóval a derék, munkában elnyűtt, ígéretkező kítőmött bukszájú férfiú a frissen leterített aszfaltzott útert ad hálát

a fennvalónak. Aki a megyeszékhelyen, a fővárosban regnál elevenek, kizutak és lassan testet öltő sztráddák felett.

Gyermekkorunkban izzadó férfiak vastag bőrtérdeplőben hatalmas simítófákkal kenték a szurkot, mások hozták vödörben a nyersanyagot az első világháborúból itt maradt tankokból átalakított forgatható kazánokból, forrt és rotyogott a massa, mint bolygónk szilárdulás előtt, homokot lapátoltak az elkészült burkolatra, körülöttük rengeteg bábász kölyök, és mindienk elsőnek akarta kipróbálni a süppedő, még langymeleg burkolatot. Ma kecskegubicsokat sajtolt bele a gép az útszalagba, homokot nem szórnak rá, már homok sincs elég, kell a mamaiai tengerpartra az egyenári becsapásokhoz. Belepi a por és a hanyagság. Ez ma az aszfaltos út, ha végigmegegyek rajtad én.

A képen hajbókoló, elámitott hívő ember olyan ótat imád, amely alá elfelejtettek betonagyat építeni. Csak úgy, a pusztá földre terítették szét a fekete boggyókat, a nyulászati székletmintát, felsőbb tervezéssel. Hogy legyen nekik. Hogy végre ne zötykölődjön rögzös országúton a városig és vissza. Ez már a civilizáció, babám! Ami pontosan az első nagyobb őszi esőzésig, teli felfagyásig tart. Utána már csak reparálnak, vagy feledős. Erre várt az istenadta, mondjuk 1950 óta. Ez az első aszfaltzott út arrafelé. Egy akármilyen faluban. Amelyért lehet/kell hálálkodni. „Holott a sirt, hol nyugszik atya, kellene megbotoznia.” (József Attila)

HARMÓNIA

Egészség – életmód – otthon

Szerkesztette: Menyhárt Borbála

Újabb hiánypótló kiadványok a Studium égisze alatt Hozzáférhetőbbé teszik a magyar beteg számára a magyar orvosokat

Rendkívül hasznos kiadványokkal rukkolt elő ismét a Studium-Prospero Alapítvány, a napokban sajtótájékoztatót mutatták be a Marosvásárhelyen dolgozó magyar orvosok és rezidensek 2019-es, aktualizált névsorát. Az orvosi szaknévsor tartalmazza a rendelés helyszínét, az elérhetőséget, illetve azt is, hogy az illető orvos szerződéses viszonyban van-e a biztosítóházzal. A kiadvánnyal az a cél, hogy magyar orvosokhoz irányítsák a magyar ajkú pácienseket, hogy a beteg anyanyelvén tudja elmondani panaszait a szakembernek.

Menyhárt Borbála

Bárkivel előfordulhat, hogy hirtelen szakorvosi segísre van szüksége, és nem tudja, kihez forduljon. Az idősök, vidéken élők számára pedig sok esetben az egyik fő szempont a szakember kiválasztásakor, hogy magyarul szóljon hozzájuk. Ezekre a problémákra nyújtanak megoldást a kiadványok, amelyeknek a jelentőségét dr. Vass Levente, a Studium-Prospero Alapítvány ügyvezető elnöke, András Nagy Róbert, a sepsiszentgyörgyi Dr. Fogolyán Kristóf Megyei Sürgősségi Kórház igazgatója és Tubák Nimród, az Erdélyi Rezidens Orvosok Szövetségének (EROSZ) elnöke ismertette.

A Nemzetpolitikai Államtitkárság és a Bethlen Gábor Alapkezelő Zrt. támogatásával megjelentetett orvosi szaknévsor negyedik kiadása 42 szakterület szerint csoportosítva közel 400 magyar ajkú orvos elérhetőségét tartalmazza. Dr. Vass Levente hangsúlyozta, az átfogó adatbázis a betegeknek nyújt segítséget abban, hogy könnyebben elérhessék azokat az orvosokat, akikkel anyanyelvükön el tudnak beszélni panaszokról, állapotokról. Ugyanakkor fontos, hogy a kiadványban szere-

pel, hogy az illető orvos szerződéses viszonyban van-e a biztosító-pénztárral, így ennek ismeretében a páciens eldöntheti, hogy feliratkozik-e esetleg egy várólistára, vagy magánrendelőben keresi fel a szakembert, és kifizeti a vizsgálatot. Mindemellett a kiadvány a pályakezdő magyar szakorvosoknak is segítséget nyújt a páciens kialakításában. Az orvosi szaknévsort a következő hetekben eljuttatják Maros megyei családorvosoknak, önkormányzatoknak, egyházaknak, illetve egészségügyi és szociális szolgáltatásokat nyújtó civil szervezeteknek. Továbbá a nyomtatvány ingyen elvihető az alapítvány orvosi szakkönyvtárából a marosvásárhelyi Rigó (Gh. Avramescu) utca 11. szám alól hétfőtől péntekig 12-15 óra között. Az alapítvány elnöke rámutatott, az orvosi szaknévsor iránt igen nagy az igény, nemcsak Marosvásárhelyen és Maros megyében, hanem Erdély, illetve a Kárpát-medence különböző részeiről is sokan kérték, hogy juttassák el nekik. Ez is hozzájárul Marosvásárhely mint egyetemi központ népszerűsítéséhez, ugyanis sok távol élő beteg fordul az itt praktizáló szakemberekhez behatóbb vizsgálatok, esetenként egy második vélemény végett.

Kórházigazgatóknak segítenek szakembereket toborozni

A másik kiadvány, amit a sajtótájékoztatón ismertettek, a rezidenseiket Marosvásárhelyen töltő magyar fiatalok szaknévsora, ami nem a páciensek számára készült, hanem a kórházigazgatók munkáját szeretnék megkönnyíteni az évente összegyűjtött és frissített, naprakész adatokkal. A szakembertoborzásban nagy segítséget jelent számukra az átfogó jegyzék, ugyanakkor a pályakezdők szakvizsgát követő elhelyezkedését is megkönnyíti.

A napokban bemutatott marosvásárhelyi magyar rezidensnévsor harmadik kiadása 440 nevet listáz

39 szakirány szerint csoportosítva. A kiadványban szakterületekre lebontva megtalálható a magyar rezidensek jegyzéke, illetve az is, hogy a fiatalok mely településről érkeztek. A rezidensek szaknévsorát az Erdélyi Rezidens Orvosok Szövetségével partnerségben adták ki, és a kiadvány grafikonok formájában statisztikát is tartalmaz, többek között a rezidensek származási helyét illetően.

– Azért is fontos a kiadvány, mert egyértelműen kiderül belőle, hogy melyek azok a hiányszakterületek, amelyeken több orvosra lenne szükségünk, és ezt összevetve azokkal az adatokkal, amelyeket a kórházigazgatók bocsátottak a rendelkezésünkre, azaz hogy milyen szakorvosok hiányoznak, hány betöltetlen állás van egy-egy kórházban, segítséget jelent abban, hogy tervezni tudjunk és egy-egy adott szak választására tudjuk ösztönözni a fiatalokat a Studium Alapítvány és

az Erdélyi Rezidens Orvosok Szövetségének a rendezvényein – hangsúlyozta dr. Vass Levente.

A kiadvány hiánypótló jellegére világított rá András Nagy Róbert, a sepsiszentgyörgyi kórház igazgatója is. Mint mondta, lassan egy évtizede tölti be a kórház vezetői tisztségét, és visszaemlékszik, hogy az első időszakban egy hasonló adatbázis hiányában mennyi nehézsége volt a leendő munkatársak feltérképezése terén. Hozzátette, intézményvezetőként óriási segítség számára a szaknévsor, lehetővé teszi, hogy előre tervezzenek olyan szakterületeken, amelyek prioritást fognak élvezni a kórház életében. A kiadványban feltehető elérhetőségeknek köszönhetően fel tudják venni a kapcsolatot a leendő munkatársakkal, illetve tudnak válogatni, információkat kérni a vezető oktatóktól, hiszen az is fontos, hogy az illető szakmailag megállja a helyét.

A kórházigazgató véleményét osztja Tubák Nimród, az Erdélyi Rezidens Orvosok Szövetségének az elnöke is, aki szerint a tervezett kórházmenedzsment szempontjából fontosak a kiadványban szereplő adatok, segítenek átlátni, hogy mely szakterületeken van, valamint lesz majd hiány, kik azok, akik pár év múlva nyugdíjba, esetleg szülési szabadságra mennek, illetve hogy ezeket a szakembereket kívül tudják pótolni. Az Erdélyi Rezidens Orvosok Szövetségének nem titkolt célja, hogy magyar betegnek magyar orvost próbáljanak biztosítani – tette hozzá.

Irányított szakválasztásra lenne szükség

Az EROSZ a Studium Alapítvánnyal közösen nemrég szervezte meg első alkalommal a MerRezi találkozót, ahol első kézből, azaz rezidensektől tájékozódhattak a rezidensvizsga előtt állók arról, hogy mire számíthatnak a továbbiakban: a képzésről, az osztályokon uralkodó hangulatról, a fizetésről, a pozitívumokról és negatívumokról, az ügyeletek számáról, illetve arról, hogy mennyi idejük marad a magánéletre. Ezáltal próbáltak segítséget nyújtani a választás előtt álló fiataloknak, hogy eldöntsék, melyik szakterület áll hozzájuk a legközelebb. Tubák Nimród rámutatott, az a gond, hogy vannak kórházak és szakterületek, amelyek telítődnek, miközben mások hiánnyal küszködnek. Az idegsebészet említette példaként, ami szép kihívásokkal teli szakma, de meg kell nézni, hogy hol lehet majd pályakezdőként elhelyezkedni. Ugyanakkor ott az intenzív terápia, amely hiányszakma, tehát valószínűleg a képzés lejártával könnyen talál majd állást a fiatal orvos.

– Irányított szakválasztásra kellene ösztönözni a rezidenseket, ebből a megfontolásból indult el a MerRezi. A frissen végzett diák ugyanis nem biztos, hogy átlátja, pontosan miben is áll a munka, amit majd végeznie kell sebész-ként, belgyógyászként, kardiológusként. Így egy olyan rendezvényt kezdeményeztünk, ahol 19 rezidens mesélte el a közel száz összegyűlt végzősnek, hogy milyen egy munkanapja, melyek a sikerélményei, nehézségei – fejtette ki az EROSZ elnöke. A MerRezi mellett immár hagyomány van a hasonló célt szolgáló Összehozunk című találkozónak, amelyek lehetőséget nyújtanak a rezidenseknek, hogy a kórházigazgatókkal találkozzanak.

Hiány-, illetve divatszakkák

Lapunk érdeklődésére, hogy a bérnövekedés óta csökkent-e a külföldre távozó fiatal szakemberek száma, Tubák Nimród hangsúlyozta, ma már versenyképes a rezidensek bére, így azok, akik mégis külföldre mennek, elsősorban a rendszerbeli hiányosságok miatt döntenek így.

András Nagy Róbert hozzátette, a rezidensekkel való beszélgetések során kiderült, hogy a bérek mellett valójában több tényező játszik közre a döntéshozatalban, hiszen nem mindegy, hogy milyen városban, milyen kórházban lehet elhelyezkedni, illetve hogy ott milyen munkakörülmények között gyakorolható a hivatás.

Kérdésünkre, hogy mi áll annak a háttérben, hogy vannak hiányszakkák, mint az intenzív terápia, a sürgősségi orvoslás, amelyeket viszonylag kevesen választanak, illetve mások, mint például a kardiológia, igen felkapottak, Tubák Nimród elmondta, például a sürgősségi orvoslás általában hosszabb műszakokkal, átdolgozott éjszakákkal jár, miközben a kardiológus délelőtt rendel, utána marad szabadideje a családra vagy arra, hogy esetleg magánrendelőben pluszmunkát vállaljon. Dr. Vass Levente szerint sokan tévesen télik meg az orvoslást, azaz sokak szemében az orvosi mivolt a műtőben nyújtott csúcsteljesítményt jelenti, holott ugyanolyan köztisztületnek örvendhet egy vidéki családorvos is, ha jól végzi a dolgát. Ennek ellenére, a családorvosi szakterület kevesen választják, országos szinten 600 községben nincsen családorvos. Kovászna megyében például a 108 családorvosból 36 a közeljövőben nyugdíjba fog menni – világított rá az egészségügyi szakpolitikus.

A cukorbetegség nem akadály a sportban Több mint hétszázan álltak rajthoz

Cukorbeteg gyerekek, fiatalok, babakocsit toló ifjú édesanyák szaladtak együtt egészséges társaikkal a Somostetőn szeptember utolsó vasárnapján, amikor a Maros Megyei Cukorbeteg Gyerekek és Fiatalok Egyesülete ötödik alkalommal szervezte meg az Ascotid Trail Race futóversenyt. Céljuk az volt, hogy bizonyítsák: 1-es típusú diabéteszszel is lehet, sőt ajánlott sportolni, illetve azt, hogy semmi különbség nincs egy cukorbeteg és egy egészséges gyerek, fiatal között, ha a vércukorszint a megengedett értékek között van.

Menyhárt Borbála

A cukorbeteg gyerekeket és fiatalokat immár tizenhárom éve felkaroló egyesület elnöke, Rodica Molnar lapunk érdeklődésére elmondta: a várakozásait messze felülmúlta a rendezvény sikere, ugyanis mintegy hétszázan – cukorbeteg és egészséges gyerekek és fiatalok – álltak rajthoz, ugyanakkor a Somostetőn sétálók közül is sokan csatlakoztak a szurkolói táborhoz. Nemcsak Maros megyeiek, hanem az ország különböző részeiből érkező, 1-es típusú cukorbetegségben szenvedő fiatalok is eljöttek, hogy részt vehessenek a vetélkedőn, és ezáltal átlépjék a saját határait. Megható volt látni, amint öt évnél kisebb inzulinfüggő apróságok, babakocsit toló vagy éppen csecsemőjüket mellkasukon hordozó ifjú anyukák is bekapcsolódtak a versenybe, és lelkesen szaladtak a cél felé.

A résztvevők több kategóriában mérhették össze gyorsaságukat: volt 21 km-es félmaraton, 10 km-es távfutás, a kisgyerekek 700 méteres, a tíz év fölöttiek 1,5 km-es távot kellett megtegyenek. A baba-mama próbára be-

iratkozóknak 700 métert kellett futólépésben megtenniük.

Rodica Molnar rámutatott: a sportrendezvényen az a céljuk, hogy összehozzák a cukorbeteg, illetve egészséges gyerekeket, fiatalokat, és bebizonyítsák, hogy a diabétesz nem akadály a sportolásban, sőt ajánlott számukra a rendszeres mozgás. A cukorbetegséggel élő gyerekek is sportolhatnak, bármit megtehetnek, amit egészséges társaik, azzal a feltétellel, hogy folyamatosan ellenőrizve legyen a vércukorszintjük. A futóversenyyel járó fizikai megterhelés során nem adóttak rosszullétek, ami bizonyítja, hogy ha a cukorbeteg gyerekek és fiatalok, valamint szüleik fel vannak készítve arra, hogyan kezeljék az egyes helyzeteket, mi a teendő a magas, illetve alacsony vércukorszint esetén, ezek a gyerekek önállókká és

erősekké válhatnak – tette hozzá az egyesület elnöke.

Mint mondta, nagy szükség van a sportra való ösztönzésre, ugyanis úgy tapasztalják, hogy sok szülő felmenti tornából diabéteszrel diagnosztizált gyermekét, mert attól fél, hogy a megerőltetés hatására ingadozni kezd a vércukorszintje. Ugyanakkor a sporttanárok sem szívesen engedik ezeket a gyerekeket, hogy részt vegyenek a tevékenységeken, mivel tartanak tőle, hogy a gyerek rosszul lesz az órájukon, és nincsenek felkészítve arra, hogy mi a teendő ilyen helyzetben. Ezért fontos a tájékoztatás, eloszlatni azt a tévhitet, hogy a mozgás, a sport árt a cukorbeteg gyerekeknek.

A szeptember 29-i futóverseny a Maros Megyei Tanács anyagi támogatásával jöhetett létre. Emellett a megyei önkormányzat az egyesület egy másik nemes célú projektjét is támogatta, aminek köszönhetően harminc gyermeknek tudnak ingyenesen vércukorszintmérő szenzorokat biztosítani. Amióta ugyanis adott a lehetőség a vércukorszint tűszúrás nélküli nyomon követésére, sok család – főként ahol kisebb a diabéteszrel diagnosztizált gyerek – ha nehezen is, de előteremtette a pénzt, hogy beszeresse a költséges szenzoros készüléket. Rodica Molnar kérdésünkre kifejtette, lehetőségeik szerint igyekeznek önerőből támogatni a családokat, ugyanis a szakárca által beígért támogatás még mindig várat magára. Mint ismeretes, tavaly ősszel napvilágot látott egy kormányhatározat, amelynek értelmében 550 gyerek kapna ingyenes szenzoros készüléket. És bár október-november folyamán a Maros megyei szülők is benyújtották az erre vonatkozó kérvényt, és januárban sokuknak megérkezett az értesítés a kolozsvári központból – ahová megyénk is tartozik –, hogy jóváhagyták a dossziékat, a szenzorokra azóta is várnak. Csupán néhány családról tudnak, ahol a gyerek megkapta a neki járó támogatást.

Édes életünk

Bogdán Emese

A cukorbetegség napjainkban egyre nagyobb méreteket ölt, egyéb betegségeket okozva, mégsem vesszük elég komolyan, s nem riaszt a végeredmény 110-es felső határértéke sem, amikor még gyógyszerek nélkül egészséges diétával javíthatunk a helyzeten, s megelőzhetjük a betegséget. Valójában édes szinte minden, amit megeszünk, s a jót, a kellemes érzést is ezzel az ízzel társítjuk. Azt mondjuk: megédesíti valakinek az életét valaki, s ehhez a fogalomhoz csupa pozitív asszociáció társul. Az okát a tudósok azzal magyarázzák, hogy az anyatej édes, és emiatt életünk korai szakaszában már hozzá szokunk ehhez az ízhez. Egy másik értelmezéssel az emberiség története szolgálhat: az embernek először meg kellett tapasztalnia, mi tesz jót neki és mi nem. Az édes gyümölcsök az előbbi jelképévé

váltak, míg a keserű a mérgezhöz kapcsolódott. És valóban, az emberek mindig szerették az édességet, a gyümölcsök – később aszalt formában is –, illetve az ilyen ízű ennielők kezdettől fogva nagy becsben álló élelemnek számítottak. Aztán feltűnt a színen az élelmiszeripar, amely manapság milliós bevételekhez jut, hála édeskedvelésünknek. Ezzel azonban háttérbe szorultak a gyümölcsök a maguk szelíd ízével, és előtérbe került a finomított cukrot tartalmazó csokoládé, a sütemények, a praliné. A cukor ebben a formájában csak kétszáz éve létezik, igazán értékes, létfontosságú formája a növényekben létezik. Az édes csábítás zavarbaejtően bőséges kínálatának eredményeként egyre nő a cukorbetegség, ennek következményeként pedig szaporodnak az olyan betegségek, mint a diabétesz, a túlsúly, a szívinfarktus, a szélütés, a rák, a depresszió vagy a szenvedélybetegségek, az evési zavarok, az agresszió, az erőszak, a csök-

kenő teljesítmény. Mindezen túlmenően a reklámok elhitették a fogyasztóval, hogy a cukor szervezetünk természetes erőforrása, melyre sürgető szükségünk van ahhoz, hogy a megfelelő teljesítményt nyújtsuk. Holott akinek sikerül megszabadulnia a cukorfüggőségtől, megdöbbenve tapasztalja, mennyivel jobban felismeri teste igényeit, és mennyivel tetterősebbnek érzi magát. Valójában arról van szó, mennyire vagyunk értékesek önmagunk számára. Mennyire igényesen tudjuk megválogatni ételmisszereinket, hogy ne nyeljük le mindent kritika nélkül, amit az élelmiszeripar elénk tár. Megesszük a cukrot, és a szervezetünk azonnal reagál: a hasnyálmirigyünk kiválasztja az inzulin nevű hormont, hogy lebontsa a vérbe került cukrot. Ez a gyümölcsökben található mennyiségnél kiválóan működik, ha azonban egy szelet csokoládéval kell megbirkóznia, a szervezetünkben pánik tör ki, a vércukor szintje nagyon megemelkedik, a lehető legrövidebb idő alatt újra le kell vinni, ez pedig

megterheli a hasnyálmirigyet. Normális esetben a vérben lévő cukor koncentrációja 85 és 105 mg/dl között van. Aki egészségesen táplálkozik, annak a vércukorszintje évés után némiképp megemelkedik, majd újra visszasüllyed a normál tartományba, a hasnyálmirigy elvégezte a munkáját, és minden rendben van. Ha azonban valami édességet eszünk, főleg ha a cukrot zsírral kombináljuk, a vércukorszint nagyon gyorsan megemelkedik, akár a 300-as érték fölé is, s az egyébként fontos vércukor mérgező dózist ér el. Az édes étkezést követően a vércukorszint újra leesik, de nem a normális szintre, hanem az egészséges érték alá. Ezt az állapotot nevezik hipoglikémiának (túl alacsony vércukorszintnek). Cukorbetegéknél ez életveszélyes, halálos kimenetelű kómához is vezethet. Az állandó édességfogyasztás miatt sok embernél folyamatosan túl alacsony vércukorszint alakul ki, ami idegessé, agresszívvá teszi őket. A túl alacsony vércukorszint következményeként a szervezet újra táplálék

után sóvárog, mivel a vércukorszintet az egészséges 100-as érték közelében kell tartania, ezzel mintegy be is programozza a farkséhségrohamokat és az édességmajszolást. Az egész folyamat kezdődik előlről, és ezzel a szervezettel állandó stresszállapotba kerül. Dr. Alexander Schauss fiatalos bűnözőket vizsgálva megállapította, hogy esetükben a cukorbetegség rendkívül nagymértékű. Ezzel arra hívta fel a figyelmet, hogy ha a családban akadnak gyerekek vagy felnőttek, akik agresszívek, vagy szorongásrohamok gyötrik őket, vagy depressziósok, akkor mindenképpen tanácsos átgondolni cukorbetegségüket. A lélek számára az édesség csak először jó, mert a hatása gyorsan visszafordul. Ha édeset eszünk, az agyunkban szerotonin szabadul fel, és ez boldogsággal tölt el, de mielőtt a cukor visszasüllyedt az egészséges szint alá, nagyon hamar megint rosszul érezzük magunkat. Ezzel fizetünk a boldogság tűnő pillanataitért.

(Folytatjuk)

Főzzünk az ősz kincseivel!

Bár a természet lassan a téli álomra készül, a kertek most még javában ontják kincseiket. Már üvegbe került a paradicsom, a paprika meg a padlizsán, de a káposztát ezután sózzuk el, valamint a murok, a cékla, a petrezselyem és a zeller is ezután kerül ki a földből. Az óriási sütőtökök még éppen várják az első fagy eljövetelét, hogy megcsípje őket a hideg, de már van olyan is, amely átesett a fagykeresztségen. A karfiolok pedig, mint valami kis hóemberfejek, kínálják magukat a piacok standjain, és háziasszony legyen a talpán, aki ellen tud állni nekik. Készüljünk együtt az előttünk álló időszakra, főzzünk idényzöldségekből és -gyümölcsökből, hiszen mindig azok az alapanyagok a leg-egészségesebbek, amelyek éppen teremnek, és nem utolsósorban a pénztárcánknak is ezek a legkedvesebbek.

Sütő Edith Magdolna

Fokhagymás karfiollevés

Hozzávalók 8-10 személyre: egy csirke csontos részei (farhát, nyak, szárny), egy fej karfiol, 3-4 sárgarépa, egy petrezselyemgyökér, két hagyma, egy fej fokhagyma, egy evőkanál paprikalekvár (darált paprika), három dl tejföl, egy nagy csokor petrezselyemzöld, só, ecet.

Elkészítése: A csirkehúst hideg vízben főni tesszük, majd ha felforrt, lehabozzuk és enyhén megsózzuk. Ezután rendre hozzáadjuk a paprikalekvárt, a felaprított hagymát, a kis kockákra vágott sárgarépát, illetve petrezselyemgyökereket, és amikor a zöldségek már majdnem megpuhultak, beletesszük a kis rózsákra szedett karfiolt. Kipótoljuk annyi vízzel, amennyi szükséges, hogy a leves sűrűsége megfelelő legyen, utána sózzuk, és addig főzzük, amíg a karfiol is meg nem puhul (ne főjön szét). Ekkor beletesszük az összezúzott fokhagymával és kevés forró lével elkevert tejfölt, egyet-kettőt hagyjuk még lobbanni, majd a lángot elzárjuk. Aprított petrezselyemzölddel megszórva tálaljuk.

Csirkecomb sütőtököpürével és fokhagymás tejjel

Hozzávalók négy személyre: nyolc kisebb egész csirkecomb, só, bors, fokhagymapor, pirospaprika, esetleg tetszés

szerinti egyéb fűszerek, olaj;

a körethez: 50 dkg sütőtök, 7-8 dkg vaj, só; az öntethez: két dl tejföl, 1-2 cikk zúzott fokhagyma, 1-2 evőkanál aprított petrezselyemzöld, só, bors, olívaolaj.

Elkészítése: A csirkecombokat megmossuk, lecsepegtetjük, megszórjuk a fűszerekkel, és sütőpapírral bélelt tepsibe helyezük. Meglocsoljuk olajjal, lefedjük, és 180 fokra előmelegített sütőben kb. egy óra alatt készre sütjük. Az utolsó percekben meg is piríthatjuk. A sütőtököt meghámozzuk, feldaraboljuk és fém téstaszűrőbe tesszük. Egy edényben vizet forralunk, majd fölé helyezük a szűrőt (úgy, hogy ne érjen bele a vízbe), lefedjük, és addig pároljuk így a tököt, amíg vajpuha nem lesz. Ekkor áttesszük egy tálba, hozzáadjuk a vajat, ízlés szerint megsózzuk, és kézi mixerrel habosra kavargatjuk. Az öntet hozzávalóit összekeverjük. A csirkecombokat a sütőtököpürével és az öntettel kínáljuk.

Őszi töltött káposzta

Hozzávalók 8-10 személyre: 1,2 kg vegyes darált hús, 25 dkg rizs, 3-4 hagyma, egy nagy sárgarépa, egy darabka zeller, 5-6 cikk fokhagyma, egy evőkanál paprikalekvár, zsír; továbbá: két nagy fej friss káposzta, két liter káposztalé, 15 dkg szalonna, só, bors, ecet, néhány kaporszár.

Elkészítése: Egy nagy fazékban sós-ecetes vízben megforrázzuk a káposztaleveleket. Ezután leormózzuk őket, és félretesszük. A töltelékhez először apró kockákra vágunk 10 dkg szalonnát, a zsírt kiolvasztjuk, a pörcöt félretesszük. A zsiradékhoz hozzáadunk még 1-2 evőkanálnyi zsírt, megdinszteljük benne a felaprított hagymát, hozzáadjuk a leturmixolt vagy finomra reszelt sárgarépát, illetve zellert, majd beletesszük a rizst meg a paprikalekvárt, és jól összeforrósítjuk. A zöldséges rizst tálba tesszük, hozzáadjuk a húst, a zúzott fokhagymát meg a szalonnapörcöt, alaposan megsózzuk-borsozzuk, és jól összedolgozzuk. A töltelékkel betöltjük a leveleket. Egy fazék aljára tesszük a maradék összedarabolt szalonnát, betakarjuk kis káposztalevelekkel, majd körkörösön behelyezzük a töltött káposztákat. A töltelék tetejére vágott káposztát szórunk. Felöntjük a káposztalével, kipótoljuk forró vízzel, enyhén sózzuk még, ha szükséges, és lefedve 2,5-3 órán át főzzük. Tejjel kínáljuk.

Leves kiflik sütőtökös-almás töltelékkel

Hozzávalók: 80 dkg leveles tészta, 20 dkg sütőtök, négy alma, öt evőkanál cukor, egy evőkanálnyi citromlé, egy teáskanál fahéj, 3-4 evőkanál búzadara (gríz), egy tojás.

Elkészítése: A töltelékhez a sütőtököt és az almát lereszeljük a nagy lyukú reszelőn, hozzáadjuk a cukrot, a citromlevet meg a fahéjat, és 5-6 percig összepároljuk. Félrevesszük a lángról, belekeverjük a szükséges grízmennyiséget, amitől jól kenhető massa lesz belőle.

A leveles tésztát lisztezett deszkán kb. fél cm vastagra nyújtjuk, majd 15 cm széles sávokra szabdaljuk. A sávokat ezután háromszögekre vágjuk, a szélesebbik felükre 1-1 evőkanál töltelékkel teszünk, feltekerjük, megkenjük tojással, és 200 fokos sütőben aranybarnára sütjük.

Zenei tehetségkutató fogyatékkal élők számára

A *United by Music Románia* Alapítvány második alkalommal szervezi meg tehetségkutató versenyt fogyatékkal élő, zeneileg tehetséges személyek számára.

A tapasztalat azt mutatja, hogy nagy az igény erre a versenyre: tavaly 37-en neveztek be, 19-en kerültek a döntőbe és 10-en részesültek díjban. Az első három helyezettel (négy személy) egyhetes hollandiai kiránduláson vettünk részt, ahol a holland partner által szervezett jótékonyági eseménysorozat keretében a tehetséges énekesek minden este nagyközönség előtt léptek fel. A holland

anyaszervezetnek köszönhetően idén két énekessel eljutottunk Dél-Koreába is, a VII. Pjongcsangi Speciális Zenei és Művészeti Fesztiválra, amelynek fő szervezője a Koreai Speciális Olimpiai Bizottság volt. Ugyanakkor a legtehetségesebb tíz versenyzővel a nyár elején elkezdtük a munkát, azóta rendszeres zenei műhelymunkán vesznek részt, zenekarra alakultak, három mentor, Szabó István, Kovács Janka-Hanna és Kovács Dorottya zenészek, zenetanárok segítik a zenekar fejlődését. A zenekar első nyilvános fellépését októberben tervezzük az árkosi re-

formátus templomban, majd decemberben, a fogyatékkal élők világnapja alkalmából szervezett rendezvényünkön. Jövő évtől pedig fesztiválos, nagyszínpadi fellépésekre is készülünk (a hollandiai Benefit gála, a Szentgyörgy Napok keretében zajló Outsider Music Fest). A zenekari tagok Kovászna, Hargita, Maros, Szeben, Vrancea megyéből járnak a havonta megszervezett teljes hétvéges zenekari próbákra.

Idén több időt szánunk a népszerűsítésre, mert a tavalyi szűk két hónap kevésnek bizonyult, sokakhoz a jelentkezés lezárása után jutott el az információ. Többben folyamatosan érdeklődnek azóta is, várják az új versenykiírást. Ennek eleget téve idén négy hónapon át lehet jelentkezni, illetve több helyszínen is szervezünk meghallgatást, hogyha a jelentkezők létszáma ezt indokolja. Jelentkezni bárhol lehet, meghallgatásokat Kovászna, Hargita, Maros, Kolozs és Brassó megyében tervezzük.

Kik vehetnek részt a versenyben?

A versenyben azok vehetnek részt, akiknél a 448/2006-os törvény szerint megállapították a fogyatékoság valamelyik típusát. A fent említett kategóriába eső, fogyatékkal élő személyek, akik bármilyen hangszeren játsza-

nak vagy énekelnek, részt vehetnek a versenyben, nemzetiségtől, lakhelytől, fajtól, nemtől vagy vallási hovatartozástól függetlenül.

Az első három helyezett pénzjutalmat vagy értékes nyereményeket vagy egy hollandiai kirándulást nyer, és lehetőséget kap, hogy nagyközönség előtt is fellépjen. Ennek minden költségét a szervezők állják. Akiket a zsűri kiválaszt, lehetőséget kapnak arra, hogy zenei karrierjük kibontakozzon, mentorokat kapnak, szakmai oktatásban fognak részesülni.

A verseny több szakaszra oszlik, 2020 január 31-ig várjuk a jelentkezéseket. A jelentkezéssel kapcsolatos minden információ elérhető a www.united-by-music.ro/hu/ honlapról magyar nyelven (a lap alján van a versenyszabályzat és a letölthető mellékletek).

Bármilyen további kérdésre a 0741-177-575-ös telefonszámon válaszolunk.

A jelentkezés beküldésének határideje 2020. január 31., amelyet e-mailben a unitedbymusicromania@gmail.com címre lehet elküldeni, vagy postán a következő címre: United by Music Románia, Sepsiszentgyörgy, Gyöngyvirág u. 5. szám, irányítószám: 520085, Kovászna megye.

Az előválogatási szakasz 2020 februárjában zajlik, több helyszínen (Sepsiszentgyörgy, Csíkszereda, Marosvásárhely, Kolozsvár, Brassó), annak függvényében, hogy honnan lesznek a jelentkezők. A döntő 2020 márciusában lesz Sepsiszentgyörgyön. A versenyzőket szakemberekből álló (zenetanár, zenész, énekes stb.) szakmai zsűri válogatja ki. Mindenik versenyző egy zeneszámot fog előadni egyénileg, hangszeren, énekelve, vagy hangszerkísérettel. A zenei műfaj szabadon választható. (közlemény)

Ütős muzsika

Szilágyi Mihály

(Folytatás szeptember 26-i lapszámunkból)

Amit László esetleg elhallgatott otthon, azt a hírek elárulták. Édesanyjának nem kellett szégyenkeznie miatta. Fia sportszerűen mindenhol megállta a helyét. Élvezte a küzdelmet, és amikor padlóra küldte egyik amerikai ellenfelét, „odamentem, és mondtam, gyere, kiskomám – s segítettem a helyére”.

Győzelmet győzelemre halmozott, 29 profi meccsből mindössze kétszer kapott ki. Egyik sportszerű ellenfele, a lengyel Pietrzykowski, aki egyszer legyőzte Lászlót, majd később kikapott tőle, nagy tisztelettel méltatta a magyar vereséget. „Papp minden bizonnyal a legjobb bokszoló azok közül, akiket valaha is láttam, és

akikkel alkalmam volt az erőmet összemérni. Alacsony, izmos, hódító kis fekete bajusszal, jellegzetesen magyar jelenség. Azt hihetnénk, hogy alacsony termete bizonyos előnyt jelent ellenfeleinek. Papp azonban annyira ruganyos volt, reflexe olyan páratlanul gyors, hogy szinte láthatatlan fejmozdulattal is elkerülte az erős csapásokat. Eleinte úgy tűnt, hogy egész fedetlen, és bármikor eltalálható. Szó sincs róla. Pappot eltalálni nagy művészet volt. Ahogy most, bizonyos idő távlatából visszaemlékszem rá, meg kell állapítanom, hogy ő az az ökölvívó, akinek egyetlen hibája se volt, jobb és bal kezével egyaránt hihetetlenül erőket ütött. Mindezt tetézte ütéseinak szokatlan gyorsasága. Azok, akik a magyar bajnok ellen valaha is a szorítóba léptek, egyöntetűen állítják, hogy nem is

ököllel, hanem kalapáccsal üt. Ilyen ellenféllel szemben semmiféle előre kiagyalt taktika nem lehet sikeres. A küzdelem bármely pillanatban Papp ellenfelének kiszámolásával végződhet.”

Sikereinek titka az adottságok mellett kitarító munkájában rejlett. „Helsinki után, az edzéseken begyakoroltam egy ütőkombinációt: sorozás után bal horog vagy sorozás után jobb horog. Aztán behunyt szemmel is ott fejeztem be, ahol kellett. Ez az, ami a mai gyerekeknek unalmas... Kezdő koromban azt hittem, mindent tudok. Szerencsére hamar rájöttem, hogy semmit se... (...) Akkor érkeztem az edzésekre, amikor még senki se volt ott, s akkor távoztam, amikor már mindenki hazament. Hivatásos versenyző koromban a legegyszerűbb gyakorlatokat is elővettem”. Az edzés olyan, akár egy ujjgyakorlat a hangszeren. Sokan értelmetlen időfeccsérésnek nézik, pedig abban van a siker kulcsa. Ugyanilyen az iskolai gyakorlás is: ismétlés a tudás anyja. Ha énekelünk, képességeinket újra és újra mozgásba hozzuk, szellemileg edzünk.

Papp László karrierje szépen ívelt felé, de világbajnok sohasem lehetett. Ezt az esélyt elvette tőle a magyar sportvezetés, mert Biszku Béla pártvezér és Gáspár Sándor szakszervezeti vezér nem engedélyezték további külföldi

mérkőzéseit. Felesége és sporttársai hiába igyekeztek meggyőzni a döntéshozókat, Lászlót letiltották, és csak otthoni edzőként engedték tevékenykedni. Kisgyerekeket (is) kellett oktatnia annak, aki legyőzhette volna a világ titánjait.

Papp László bátran odamondott Egri Gyula sportvezető elnöknek. Az aktakucac gyenge érveléssel igyekezett megmagyarázni a letiltást. Azt mondta, azért nem mehet László külföldre mérkőzni, mert nem lenne igazságos az otthoniakkal, hogy ő fél óra alatt több tízezer forintért mérkőzik, miközben otthon egy munkás csak néhány száz forint fizetést kap. László ekkor is célba talált: „Majd, ha a maga fizetése is annyi lesz, mint egy melósé, akkor én is bokszolok annyira” – és becsapva maga mögött az ajtót, újabb kiütéses győzelemmel távozott az irodából.

A Boksiz Világszövetség azonban nem feledkezett meg az idősödő magyar harcosról. Hatvanötödik születésnapján elismerésképp egy világbajnoki övvel ajándékozták meg. A sportszerű gesztusra Papp László elérékenyülve válaszolt: „Én profiként is a magyar színeket képviseltem. Soha nem hoztam szégyent a magyar népre”.

A legyőzhetetlen bajnok utolsó mérkőzését 2003. október 16-án vívta, de ezúttal a betegség győzött...

A magyar titán tiszteletére neveztek el halálának évében a budapesti sportszínházban Papp László Sportarénának.

Sportkedvelők számára Papp László példakép, de jó, ha tudjuk, hogy a muzsikálásban is kitűnő volt. Egy Koppenhágában vendégszereplő cigányzenekarban cimbalmon játszott. Útós volt a hangszeren és a porondon is.

A kép Nyáry Krisztián Igazi hősök című könyvéből származik

1.		ÖRÖKSÉG JELZŐJE LEHET	SZIBÉRIAI FOLYAM FELTETT SZANDEK	ÉS (ANGOL)	MEGFELELŐ	SZÍNÜLTIG	LATIN CSONT NŐI NÉV (AUG. 18.)	THOMAS ... (MORUS TAMÁS)	AMA PÁRJA	SKÁLA-HANG	...ERWIN KISCH, A SZÁGULDÓ RIPORTER	OMSZK KISEBBIK FOLYÓJA ÉNEKEL	NINCSENEK SZÜLEI	CHRIS ... ANGOL ROCK-ÉNEKES	ÉLEZ
A rejtvény fősoraiban egy római költő nevét és egy gondolatát idézzük.		H													L
	NÉMA NŐKI		KARÁCSONY (FRANCIA) CÉGFÉLE					GÖRÖG BETŰ TELEFON-TÁRS				... DES-CARTES GYORSAN PÁROLGÓ			
	ANGOL HOSSZMÉR-TÉK HÁROM (LAT)			FR. FOLYÓ NAGY ... (ANJOU KI-RÁLYUNK)						FINOM ÉTOLAJ FÖLDRE REJTŐ				GIGA (RÖV.) SZÓNYEGET TISZTÍTÓ	
2.	E	LASSÚ ZENEI TEMPÓ (OLASZ)	KÉZZEL FOG ELŐTAG: OLAJ	NŐI NÉV (JUL. 23.) HAZUDIK					... GAY (ATOM REP GÉP) EJAI EJAI ... (SWINARSKI)					PANG A SZÉLEKEN! G.BRUNO SZÜLŐVÁROSA	
	DICSÓSÉG			LAKRÉSZI A MARSHALL-SZIGETEK RÉSE		LATIN KET-TŐS BETŰ RANGJELZŐ ELŐTAG		PACINO (SZÍNÉSZ) ÖTÉVESEK ISKOLÁJA			ELEKI TE (NÉMET)		BIBLIAI BÁRKÁS KICSINYÍTÓ KÉPZŐ		
	USA-EGYETEM		ILION RENDŐR (ARGÓ)			PISKÓTA-TEKERCS INDIAI ASZKÉTA					476-IG TARTOTT OROSZ NŐI NÉV			MARO PUBLIUS ... (A KÖLTŐ)	
	KÖZLEKED. SZABÁLYZ. KÉZZEL TARTÓ		FÉRFINÉV (FEBR. 11.) AZON A MÁ-SIK HELYEN			SÍNPÁLYA MAKACS					OROSZ REN-DEZŐ AZ ÓRÓK VÁROS				
	FÁBA VÉS ZUBOG A VÍZ		ELÉG (LATIN) KNOCK OUT (RÖV.)			HORDÓT MÉRŐ STRONCIUM VEGYJELE				PARTSZA-KASZI EGYSEMÉ-LYESELODÁS		ANGOL SÓRFÉLE KELETI JÁTÉK			
	A NYELŐ-CŐ RÉSE MÁS NEVEN	PÉNZHOZAM STAR... (SCI-FI FILM)		CSEH AUTÓ. MÁRKA FONALAT ERŐSÍT				SZATMÁR FOLYÓJA IMÁDKOZZA-TOK (LATIN)					POR-SZEMEKE! TÉPŐDIK		
	RITKA (NÉMET)		KÖZLEKEDÉSI PÁLYA ELHAMVAD	AZ ARGON VEGYJELE SÓVÁROG-VA ÁHÍT		ROMÁN AUTÓJEL FOSZTÓ-KÉPZŐ		TOLNA M. HELYSÉG AZ A MÁSIK					PÁRATLAN ZSEMI! KÖZKATONA		
	ÁTKAROL		HANTOL MICSODA? (OROSZ)				NŐI NÉV (NOV. 4.) ...WALLACH (SZÍNÉSZ)						LABDA (ANGOL) HOLNAP ELŐTT		
	RODOSTÓI LEVELEZŐ (KELEMEN)		KIS LEPKE TERMÉSZE-TES LOGA-RITMUS JELE					MESEBELI TÖRPE MAGAD				KÖLTŐ, ÚJ-SÁGÍRO (EMIL) EGYKE!			
	SKÁLAHANG	NEM EVETT MÉG FÉLSZI!		JÓZSEF A. VERSE LITER (RÖV.)							BÓBITÁS PAPANAGAJ EZERI!				
	L.N.J.												TARTOZÁSA VAN		

Október 3-i rejtvényünk megfejtése: **Ha elégedett vagy, nem kívánsz semmit. Ha nincs kívánságod, mindened megvan.**

Videóbíró a román labdarúgó-bajnokságban is

Fotó: Verdict

Az élvonalbeli román labdarúgó-bajnokságban a 2020/2021-es idénytől kezdődően tervezik bevezetni a videóbíró-rendszert, az úgynevezett VAR-t – jelentette be a Hivatásos Labdarúgó-liga (LPF).

A szervezet közölte, már a videóbíró-rendszer külföldi bevezetésekre elkezdtek az előkészületeket, hogy Romániában is meghonosítsák a bírói tévedéseket megelőző és korrigáló rendszer elemeit. Ennek érdekében tárgyalásokat kezdeményeztek román és külföldi

szolgáltatókkal, amelyek technikai felszerelést biztosítanak, de a Nemzetközi Labdarúgó-szövetséggel (FIFA) és a Román Labdarúgó-szövetséggel is tárgyaltak már.

„Ezeknek köszönhetően bejelenthetjük, hogy a következő idénytől Romániában is működik majd a videóbíró-rendszer” – olvasható az LPF közleményében.

Megjegyezték, hogy a technológiáért a román kluboknak nem kell fizetniük, csak a rendszer működtetéséhez szükséges további játékvezetők díját kell állniuk. A liga tervei szerint a rendszert akár már az idei bajnokság rájátszásában kipróbálhatják.

Az utóbbi időben egyre több román klubvezető fogalmazta meg elégedetlenségét a játékvezetői tévedések miatt, és szorgalmazta a videóbíró bevezetését.

Eredményjelző

1. liga, 12. forduló: FC Voluntari – Chindia Târgoviște 0-1, Gyurgyevói Astra – Nagyszebeni Hermannstadt 0-0.
Az élcsoport: 1. Kolozsvári CFR 24 pont, 2. Konstancai Viitorul 24, 3. CSU Craiova 23.

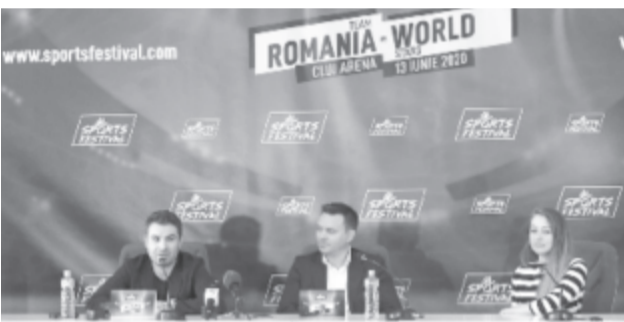
Búcsúmeccset tervez Adrian Mutu – Totti és Pirlo a meghívottak között

Nagynevű labdarúgók, köztük az olasz Francesco Totti és Andrea Pirlo is pályára lép majd Adrian Mutu búcsúmeccsén, amelyet 2020 júniusában rendeznek a Kolozsvár Arenában.

A kolozsvári sportfesztivál keretében tervezett gálamérkőzésen a visszavonult román válogatott focista, Adrian Mutu – aki Gheorghe Hagival holtversenyben vezeti a román nemzeti tizenegy góllövőinek örökranglistáját – irányította román együttes nemzetközi labdarúgószövetséget felsorakoztató gárdával csap majd össze. Mindkét együttesben Mutu barátai és egykori csapattársai lépnek majd pályára. Az úgynevezett World Stars együttesnek tagja lesz többek között két legendás olasz labdarúgó, Andrea Pirlo és Francesco Totti, a Romániát képviselő csapatban pedig Mirel Rădoi is láthatja majd a közönség – jelentették be a szervezők.

Adrian Mutu keddi sajtótájékoztatóján azt mondta, ezzel a mérkőzéssel kíván köszönetet mondani a szurkolóknak a pályafutása során nyújtott támogatásért. „Egy ilyen találkozó inspirálóan hathat a fiatalokra és a gyerekekre, ugyanakkor lehetőséget teremt a romániaiak számára, hogy nagy világsztárokkal, fontos játékosokkal találkozassanak. Nem hiszem, hogy ezek a játékosok jártak volna korábban Romániában” – fogalmazott Mutu.

A kolozsvári sportfesztivál harmadik alkalommal szervezik meg jövő év június 11-e és 14-e között. Az eseményen Simona Halep teniszező is részt vesz.

Fotó: Transilvania Reporter

Európai focikörkép

* Angol Premier Liga, 8. forduló: Arsenal – Bournemouth 1-0, Brighton & Hove Albion – Tottenham 3-0, Burnley – Everton 1-0, Liverpool – Leicester 2-1, Manchester City – Wolverhampton 0-2, Newcastle United – Manchester United 1-0, Norwich – Aston Villa 1-5, Southampton – Chelsea 1-4, Watford – Sheffield United 0-0, West Ham United – Crystal Palace 1-2. Az élcsoport: 1. Liverpool 24 pont, 2. Manchester City 16, 3. Arsenal 15.

* Spanyol La Liga, 8. forduló: FC Barcelona – Sevilla 4-0, Betis – Eibar 1-1, Celta Vigo – Athletic Bilbao 1-0, Leganés – Levante 1-2, Mallorca – Espanyol 2-0, Osasuna – Villarreal 2-1, Real Madrid – Granada 4-2, Real Sociedad – Getafe 1-2, Valencia – Alavés 2-1, Valladolid – Atlético Madrid 0-0. Az élcsoport: 1. Real Madrid 18 pont, 2. FC Barcelona 16, 3. Atlético Madrid 15.

* Olasz Serie A, 7. forduló: Atalanta – Lecce 3-1, Bologna – Lazio 2-2, Fiorentina – Udinese 1-0, Genoa – AC Milan 1-2, Hellas Verona – Sampdoria 2-0, Inter – Juventus 1-2, AS Roma – Cagliari 1-1, SPAL – Parma 1-0, Torino – Napoli 0-0. Az élcsoport: 1. Juventus 19 pont, 2. Inter 18, 3. Atalanta 16.

* Német Bundesliga, 7. forduló: Bayern München – Hoffenheim 1-2, Bayer Leverkusen – Lipcsei RB 1-1, Mönchengladbach – Augsburg 5-1, Wolfsburg – Union Berlin 1-0, Eintracht Frankfurt – Brémai Werder 2-2, Hertha BSC – Fortuna Düsseldorf 3-1, Freiburg – Borussia Dortmund 2-2, Schalke 04 – 1. FC Köln 1-1, Paderborn – Mainz 1-2. Az élcsoport: 1. Mönchengladbach 16 pont, 2. Wolfsburg 15, 3. Bayern München 14.

* Francia Ligue 1, 9. forduló: Dijon – Strasbourg 1-0, Nantes – Nice 1-0, Toulouse – Bordeaux 1-3, Montpellier HSC – AS Monaco 3-1, Lille – Nîmes 2-2, Paris St. Germain – Angers 4-0, Amiens SC – Olympique Marseille 3-1, Brest – Metz 2-0, Stade Rennes – Reims 0-1, St. Etienne – Lyon 1-0. Az élcsoport: 1. Paris St. Germain 21 pont, 2. Nantes 19, 3. Angers 16.

Marco Rossi: Nem változtatunk a stílusunkon, de óvatossá kell lennünk

Marco Rossi, a magyar labdarúgó-válogatott szövetségi kapitánya szerint csapata a horvátok elleni mai Európa-bajnoki selejtezőn sem kíván változtatni az eddigi stílusán, és igyekszik a saját játékát játszani.

„Várható, hogy nem mi fogunk irányítani, ugyanakkor arra sem jöhet szóba, hogy nem kapjunk gólt. Nem változtatunk a stílusunkon és a futballról alkotott elképzelésünkön. Hátról óvatossá kell lennünk, és nagyon oda kell figyelni a részletekre. Készen állunk a horvátok elleni csatára” – fogalmazott az olasz szakember Ferihegyen, az elutazás előtt tartott sajtótájékoztatóján.

Rossi hozzátette, hogy kedden a válogatott két edzése volt, amelyeken a horvátok elleni taktikát gyakorolták a futballisták. Azt is megemlítette, hogy ez a rövid idő nem a legideálisabb a felkészülésre, de más csapatoknak sincs több idejük.

A sajtóeseményen Vida Máté elmondta, tudja, több játékos is kidőlt a középpályáról, de úgy érzi, a teljesítményével rászolgált arra, hogy tagja legyen a válogatottnak, és ezt megpróbálja majd a pályán is bizonyítani. „Felkészültünk a horvátokból, nyilván nem mi vagyunk a mérkőzés esélyesei, de nem fogunk feltartott kézzel kimenni

A magyar csapat szövetségi kapitánya elutazás előtt, a repülőtéren nyilatkozott. Fotó: MLSZ

a pályára. Megpróbálunk mindent kiadni magunkból, pontért megyünk Splitbe, bármennyire is nehéz feladat lesz – nyilatkozta a Dunaszerdahely futballistája. – A középpályán szűken kell védekeznünk, nem szabad területet hagyni nekik, ha náluk van a labda. Bár világsztárok ellen fogunk játszani, ők elsősorban a támadásban a világ legjobbjai, nem a védekezésben. Nagyon várjuk már a mérkőzést, izgatottak vagyunk, megpróbálunk sikeresek lenni.”

A ma, csütörtök este háromnegyed 10-kor kezdődő (TV: M4 Sport) spliti mérkőzésen olasz játékvezetők működnek közre, a Rossi által nagyra tartott Daniele Orsato fújja a sípot, segítői Lorenzo Manganeli, Fabiano Preti és Davide Massa lesznek.

Főlényes győzelemmel kezdett a BL-címvédő Győr

A címvédő Győri Audi ETO KC házigazdaként 12 góllal legyőzte a svéd IK Sävehof csapatát a női kézilabda Bajnokok Ligája csoportkörének első fordulójában, vasárnap.

A címvédő hazaiak keretéből Görbicz Anita, Veronica Kristiansen, Amanda Kurtovic és Kari Aalvik Grimsbø is hiányzott, ennek ellenére kiválóan, 5-0-s sorozattal kezdte a mérkőzést a Győr. A vendégek időt kértek, ám Kari Brattset vezérletével a Győr továbbra is rendkívül hatékonyan támadott, Kiss Éva pedig a kapuban nyújtott kiváló teljesítményt.

A Sävehof gondoskodott róla, hogy ne dőljön el idejekorán a mérkőzés, hiszen kétszer is sikerült két gólról felzárkóznia, de az ETO az első félidő második felében egy újabb 5-0-s szériát produkált, és a szünetben megnyugtató előnnyel vezetett.

A győriek gyors, pontos játékkal nem tudták mit kezdeni a skandinávok, először a 37. percben alakult ki tízgólos különbség a csapatok között, ezt követően viszont néhány gyors ellenakcióval ismét csökkentette hátrányát a Sävehof (24-17).

A hazaiak több lövést elrontottak, illetve Sofie Börjesson védett, de a svédek ezúttal csak hat találatra tudták megközelíteni a címvédőt. A hajrában Amandine Leynaud remekül védett, erre alapozva társai egy 7-1-es sorozattal tették főlényessé sikerüket.

Az ETO csapatából Anne Mette Hansen, Eduarda Amorim és Kari Brattset is öt gólig jutott.

Kari Skaar Brattset, a győri csapat játékosa dob kapura az IK Sävehof elleni mérkőzésen. Fotó: MTI/Kriszán Csaba

Férfikézilabda-EHF-kupa: Konstanca nyert a Csurgói KK

Két góllal győzött a Csurgó Konstanca a férfikézilabda-EHF-kupa selejtezőjének második fordulójában, a párharc szombati, első mérkőzésén. Eredmény: Konstancai Dobrogea Sud – Csurgói KK 22-24 (9-12).

A hazaiak az első félidőben 2-1-nél vezettek utójára, mivel a somogyiak remek játékkal fordítottak, sőt, 11-4-re elhúztak. A folytatásban a román csapat támadott és védekezett hatékonyan, és a szünetig sikerült felzárkóznia (9-12). A második felvonásban tovább csökkentette hátrányát Konstanca csapata, amely 19-18-nál megint vezetett, ám erre a Csurgó egy 6-1-es szériával reagált, s ezzel eldöntötte a meccset.

A visszavágót szombaton rendezik Csurgón.

Magyar öröm a román tengerparton

Fotó: NSO

Megyei labdarúgó-bajnoki eredmények

* 4. liga, 5. forduló: Mezőrűcs – Küküllődombó 3-1, Magyaró – Radnóti II 2-0, Mezőzáh – Görgénysoákna 1-2, Hadrév – Dicsőszentmártoni Viitorul 5-0, Gernyeszeg – Koronka 3-0, Dános – Mezőceked 1-2. Az élcsoport: 1. Radnóti II 12 pont, 2. Görgénysoákna 12, 3. Mezőrűcs 12.

* 5. liga, Északi csoport, 4. forduló: Köhér – Nyáradremete 4-3, Lővér – Alsóidecs 0-4, Mezőkirályfalva – Tuson 2-1. Az élcsoport: 1. Köhér 10 pont, 2. Alsóidecs 10, 3. Nyáradremete 7.

* 5. liga, Déli csoport, 4. forduló: Marosludas II – Mezőmehes 5-1, Kereklő – Mezőgerébenes 1-3, Magyarsáros – Mezőtőhá 3-2. Az élcsoport: 1. Mezőgerébenes 12 pont, 2. Marosludas II 10, 3. Magyarsáros 7.

* 6. liga, 6. forduló: Harasztkerék – Somosd 5-2, Mezőpanit – Mikefalva 6-1, Kibéd – Küküllőszéplak 7-2, Székelybere – Egrestő 2-8, Csittszentiván – Csikfalva 8-1, Jedd – Hármásfalva 15-1, Sáromberke – Nyáradgálfalva 0-2. Az élcsoport: 1. Kibéd 18 pont, 2. Somosd 15, 3. Harasztkerék 14.

Medve garázdálkodott Ratosnyán

Hétfőre és szerdára virradóra összesen öt sertést pusztított el egy medve Ratosnyán. A nagyvad látogatása után szerdán déli-élt Mircea Duşa prefektus összehívta a helyi katasztrófavédelmi bizottságot, és több, az ügyben érintett hatóság képviselőivel a helyszínre ment, ahol a polgármesteri hivatalban a község elöljárójával, a helyi vadászársaságok tagjaival találkozott.

Vajda György

Lircă Marius, Ratosnya polgármestere lapunknak elmondta, hogy először két sertést vitt el a medve a községközpontban levő ortodox temető melletti Kismedres (Luncuța) nevű helyen egy lakóház udvaráról, szerdán pedig valószínűleg ugyanaz a vadállat a Disznós (Porcu) falurészen levő három háznál garázdálkodott.

Amint korábban hírt adtunk róla, ugyancsak az említett helyen akadt fenn néhány hónappal ezelőtt a drótkerítésen egy medve, amelyet a hatóságok segítségével szabadítottak ki, majd szállítottak el a helyszínről. Múlt héten pedig szintén a községhez tartozó Galonyáról értesítették a sürgősségi szolgálatot arról, hogy szintén egy háztáji gazdaságból emelt el egy disznót a medve.

Mircea Duşa a helyszínen elmondta: csak az elmúlt napokban 15 medvét láttak Maros megyei településeken. A helyszíni szemlést követően elkészült az a jegyzőkönyv, amelynek alapján az illetékes vadászársaságok kérvényezik a környezetvédelmi minisztériumtól, hogy adja meg a kilövési engedélyt. Az idén 14 ilyen kérvényt nyújtottak be, de ezek közül csak hármat hagyott jóvá a minisztérium – mondta Duşa. Ugyanakkor összeállították a kártérítés igényléséhez szükséges dossziét is.

A vadászársaságok képviselői szerint hiába nyújtanak be kérvényeket a minisztériumhoz, tárcavezető hiányában nincs, aki jóváhagyja a medvék kilövését. A szakemberek ugyanakkor hozzátették: az elkövetkező időszakban a nagyvadak egyre agresszívebbekké válnak, mert a hibernálásra készülve több táplálékkal igyekeznek nagy mennyiségű zsírt felhalmozni a szervezetükben.

Székely Annamária, a megyei környezetvédelmi őrseg vezetője szerint az általa vezetett hivatal felülvizsgálja a dossziékat, és ha indokoltnak tartják, továbbítják a környezetvédelmi ügynökséghez, ahonnan eljut a szaktárcához. A Maros Megyei Környezetvédelmi Ügynökség vezetője, Dănuț Ștefănescu nemrég úgy nyilatkozott, a megyében az optimális medvelétszám 240 lenne, az általa vezetett intézmény becslései szerint azonban 761, a vadászársaságok közlése értelmében pedig 1286 egyed él a megye területén.

Bogdan Lăpușanu, a brassói székelyerdő őrseg (Garda Forestieră) felügyelője elmondta, tudomást szerzett a ratosnyai esetről, hiszen a kártérítési dossziékat ők kezelik. Átlagban a helyszíni szemlével együtt legtöbb 72 órán belül továbbítják a dossziét Bukarestbe. A kártérítés összegét, amennyiben állatról van szó, a helyszínen állapítják meg az állatorvos társaságában; ez esetben a háziállat kilogrammonkénti piaci árával számolnak. A szántóföldeken, illetve a különböző veteményesekben tett kárt pedig a mezőgazdasági referenssel közösen számítják ki annak függvényében, hogy az adott terület megművelésére hektáronként mennyit fordítottak. A szakértő szerint az utóbbi időben megszorodtak a bejelentések. Az idén az őrseg körzetébe tartozó Maros, Hargita, Kovászna, Szében és Brassó megyében eddig 450 helyszíni

szemlért tartottak, jegyzőkönyvet készítettek és küldték a minisztériumhoz, ugyanakkor több mint ezer kártérítési dosszié vár megoldásra. Tudomása szerint a legutóbbi kártérítés összegét egy évvel ezelőtt utalták át a károsultnak, így gyakorlatilag közel egy esztendeje senkinek sem fizettek. Tavalyhoz képest eddig mintegy 30%-kal több medvelátogatást jegyeztek fel, sajnos sérülés és emberáldozat is volt. Ami furcsa – tette hozzá –, hogy a településekre látogató medvék megszokták az ember jelenlétét, és egyre nehezebb távol tartani őket. Volt olyan eset, amikor lefilmezték, ahogy az udvaron lakmározik a disznóból, és alig néhány méterről megpróbálták elzavarni, de a hangoskodásra nem is reagált.

Mint ismeretes, a több éve húzódó medveügyben a szenátus nemrég elfogadta a vadászati törvényt módosító javaslatot, miszerint a medvét öt évig a szigorúan védett fajok listájáról áthelyeznék a vadászható kategóriájába, és akkor vadászársaságoként kilövési kvótát lehet majd meghatározni. A javaslatot a képviselőháznak is meg kell tárgyalnia. Ami a környezetvédelmi minisztériumhoz beküldött kártérítési dossziékat illeti, egyelőre a Romániában kialakult politikai instabilitás miatt nem várható megoldás, hiszen jelenleg nincs tárcavezető, így – akár a ratosnyai esetben is – a sürgősségi kilövésért nincs, aki vállalná a (politikai) felelősséget. Marad tehát az az intézkedés, amelyet Ratosnyán is a helyi katasztrófavédelmi felügyelőség meghozott: a csendőrség, a rendőrség, a vadászársaság a helyi lakosokkal közösen 18.30 és 7 óra között – a kilövési engedély megadásáig – éjjeli őrzőjártókat működtet, hogy zajjal, egyéb eszközökkel távol tartsák a medvéket a településtől. Hogy milyen hatékonyan sikerül? Kiderül.

Indul az Örökségünk őrei – fogadj örökbe egy műemléket országos verseny új évada

Az épített örökség iránt érdeklődő 9–12. osztályos csapatok október 18-ig jelentkezhetnek a verseny új évadára. Az első hivatalosan elismert örökségvédelmi verseny idén nagyobb, színesebb lesz, a cél viszont ugyanaz: megismerni és megismertetni közösségünkkel Erdély rendkívül gazdag épített örökségét. Az országos döntőt ez alkalommal a szatmárnémeti Kölcsey Ferenc Főgimnáziummal szervezi az RMDSZ kulturális főosztálya.

„Az örökségünk őrei mozgalom olyan generációkat nevel 2012 óta, amely nélkülözhetetlennek tartja épített örökségünk megbecsülését, és amely nemcsak nyilatkozatokban, hanem tettekben is hozzájárul annak védelméhez. A diákok évről évre bebizonyítják, hogy fontos számukra erdélyi kincseink védelme, népszerűsítésük, újjáélesztésük, funkcióik továbbgondolása” – mondta el Hegedüs Csilla, a verseny ötletgazdája, az RMDSZ ügyvezető alelnöke. Hozzátette, hogy akkor van jövőnk Erdélyben, ha a fiatalok hisznek abban, hogy az övék itt a tér. Bízunk kell bennük, segítenünk kell nekik, hogy megmutathassák: ismerik értékeinket és felelősséget vállalnak értük.

A versenybe eddig 13 megye több mint 3000 diákja kapcsolódott be. A szervezők azt remélik, hogy idén ez a szám lényegesen nőni fog, és új megyék és iskolák is csatlakoznak az Európa-szerte sikertörténetként említett mozgalomhoz. A verseny lényege, hogy a diákok saját elképzelésük szerint, kreatív megoldásokkal megismerjék és étellel töltsék meg műemlék védencüket, bekapcsolva tevékenységükbe az iskolai közösségüket, a szülőket, ismerősöket és a szakembereket is. A csapatok jelentkezését október 18-ig várják az info.oroksegunkorei@gmail.com e-mail-címen. További információkat ugyanitt vagy az Örökségünk őrei Facebook-oldalán találnak az érdeklődők. (RMDSZ-tájékoztató)

Ahol a tárgy is élővé válik

Ünneplés Kiskenden emlékjelhagyással

Kissé rendhagyó módon ünnepeltek múlt hét végén a kiskendiek: nem egy eseményre, netán személyiségre, hanem egy épület létre emlékeztek. Ez a számukra fontos ingatlan a helyi művelődési otthon.

Gligor Róbert László

Múlt szombaton kissé rendhagyó módon, de szép ünnepélyt tartottak Kiskenden, a Sütő András író nevével viselő helyi kultúrotthon avatásának tizedik évfordulója kapcsán: emlékeztek, az időseket köszöntötték, a helyi Pál Hunor névhez fűződő emléktáblát avattak és képzőművészeti tárlatot nyitottak.

A résztvevőket *Sagyebő István*, Balavásár község polgármestere köszöntötte, ismertette a művelődési otthon „történetét”, megemlítve azt is, hogy az avatáskor helyi alkotók munkáiból nyílt tárlat az épületben, és ezúttal is egy helyi képzőművész alkotásai kaptak helyet az emeleti kiállítóterben.

A kerek évforduló kapcsán egy, az épülethez méltó emléktáblát, égerfából készült domborművet leplezett le a polgármester és Pál Levente helyi református lelkész, aki ismertette a névadó Sütő András munkásságát, valamint az emlékjel alkotóját, Pál Hunort.

Ezután került sor a helyi idősek köszöntésére. Mivel a környező településeken szokás az időseket ünnepélyen köszönteni, a helyi református egyház és a Pál András vezette helyi Providentia egyesület kezdeményezése során első alkalommal rendezték meg itt is – tudtuk meg a polgármestertől, aki a lelkéssel együtt köszöntötte az időseket, majd Pál Hunor novellát olvasott fel. Ezután a falu hatvan emberének nyújtották át emléklapot és egy szál virágot. Mindannyian 60 év fölöttiek, bár az előjáró elismerte: ez a korhatár igencsak vitatható, és messzemenően nem az öregkor kezdetét jelenti.

Az ünnepség utolsó mozzanataként a kiállítóterben Pál Hunor fába faragott alkotásait, féldomborműveit ismerhette meg a közönség,

Az évfordulóra Pál Hunor nem mindennapi emlékjelet faragott az intézménynek Fotó: Gligor Róbert László

a nyolc kiállított alkotásból hat vallási, kettő egyéb művészeti témájú.

Fán és fában közvetít üzenetet

Pál Hunor 1976-ban született Marosvásárhelyen, színésznek tanult, színészként dolgozik, de rájött: a világot jelentő deszkával mást is lehet csinálni, mint ráállva eljátszani egy mások által megírt szerepet vagy gondolatokat közvetíteni: a fa lehet üzenetközvetítő is: kibontható belőle az érzélem, a gondolat.

Lapunknak elmesélte: Nagyváradon kezdte színészi pályáját, 2014-2018 között Debrecenben folytatta, a közelmúltban pedig Veszprémben szerződött, de szíve erősen hazahúzza, és arra készíti, hogy valamit nyújtson a kendi közösségnek. A faragás iránti elhivatottság egy pillanatnyi „bevillanás”, egy megmagyarázhatatlan szikra volt, hogy valami megfogható is hátrahagyjon a színpadi szereplései mellett, így 2015-ben elke-

dett faragni is. Már volt kiállítása Debrecenben a reformáció 500. évfordulóján a színház-hitvallás témában egy ottani grafikussal közösen, Pécsen is volt két kiállítása, idénre is van még kilátásban néhány tárlat, és az Amerikai Egyesült Államokban is bemutatkozhat. Munkássága átment a szakralitás irányába, és ilyen tematikában idén a Művészetek Völgyében, Taliándörögdön is volt kiállítása. Egyre inkább foglalkoztatják a monumentális alkotások, de színházi tapasztalatait is szeretné fába róni.

A most felavatott emléktáblával kapcsolatban elmondta: az ő ötlete volt valami maradandót alkotni a kiskendi kultúrotthon számára, egy kulturális intézményhez és annak névadójához illő alkotást. Figyelembe véve Sütő munkásságát és az épület rendeltetését, három-négy hónapos érlelődés után vágott bele a megvalósításba, amire két hó-

napja maradt, így naponta akár tizenkét órát is dolgozott az alkotáson. A megálmodott és kivitelezett forma egy nagy nyitott könyv az író arcképevel és egy idézetével, mintegy tanításként a következő nemzedék számára: „Önmagát becsüli meg minden nemzedék azáltal, hogy tudomásul veszi: a világ nem vele kezdődött.” A nagy könyv mellett Sütő legjelentősebb műveit közreadó három kisebb könyv jelenik meg.

Az emléktáblát és a kiállítást a kiskendiek meglepődve, érdeklődéssel fogadták, mert bár Pál Hunor közülük indult művészi pályájára, képzőművészeti oldalát egyáltalán nem ismerték.

Aktív művelődési élet zajlik

Kiskenden 2000-ben fogalmazódott meg a gondolat, hogy szükségük volna egy saját, korszerű kultúrotthonra. Köz munkával lebontottak egy régi épületet, és annak a helyén 2002-ben elkezdték a mai kultúrház építését. A pénzügyi hiány itt is rányomta bélyegét a munkát ütemére, mígnem 2008-ban kaptak egy 650 ezer lejes nagyobb támogatást a művelődési minisztériumtól, ezzel sikerült is befejezni az építkezést, és a következő év nyarán felavatni az épületet. Akkor Pál András tiszteletes javasolta, hogy Sütő András nevét vegye fel az intézmény, és ez nagyon jó ötletnek bizonyult – ismertette az intézmény rövid múltját Sagyebő István. Léven szó új és kimondottan kulturális rendeltetésű épületről, a község legtöbbet igénybe vett épülete volt az elmúlt tíz évben. Számos közösségi rendezvénynek, lakodalomnak, hagyományos szüreti és farsangi kosaras báloknak adott helyet, több éven át volt a Vándorciszma néptáncfalóközpont helyszíne, a Maros Művészegyüttes és a Bekecs néptáncgyüttes is megfordult néhány alkalommal az épület színpadán, míg a színtársulatok közül a legnagyobb sikereket mindig a helyi amatőr színjátszók aratták. Hogy nem csak évente egy-két alkalommal használt épületről van szó, az is bizonyítja, hogy egy héttel a tizedik évforduló után, ezen a hétvégén újabb két művelődési eseménynek biztosít teret: a helyi iskola hetedik osztályosai tartanak itt szüreti bált, valamint a kovásznai Pódium színjátszó társulat mutatja be a Szélhámosok című produkcióját – említette meg a polgármester.

A hirdetés rovatban megjelent közlemények, reklámok tartalmáért a hirdetésfeladó vállalja a felelősséget!

JÓKÍVÁNSÁG

A szászrégeni NYIRI MAGDOLNÁNAK 80. születésnapja alkalmából kívánunk erőt, egészséget, boldogságot és békességet szeretetei körében!
Ma neked szól minden mosoly, érted születnek a fények, szeretettel köszöntenek, kik szeretnek téged.
Mi is kívánunk hát minden szépet neked, egészségben, boldogságban éld az életed.
Jókedv, vidámság ne hagyjon el soha, kísérelje lépteid angyalok mosolya.
„Áldjon meg téged az Úr. És őrizzen meg téged.” (4 Móz. 6.24)
Isten éltesen sokáig! Boldog születésnapot kívánunk!
Három gyermeked, két menyed, vejed, öt unokád és a hét dédunoka. (4746-I)

ADÁSVÉTEL

ELADÓ Dedradszéplakon, a 188. szám alatt ház és melléképület téglából 25 ár telekkel. Ugyanott eladó 23 ár beltelek a házak között, építkezésre, mezőgazdaságra alkalmas. Tel. 0751-172-619. (3/4711-I)

OLCSÓN eladó bontásból tetőcserép és kupáscserép, hasított cserefából jó állapotban levő 180 l-es boroshordó. Tel. 0743-458-043. (4753)

ELVESZETT

ELVESZETTEM Borsos Irina névre szóló autóbusszberletem. Semmisnek nyilvánítom. (4757)

ELVESZETTEM Halász Botond névre szóló ellenőrző (lecke-) könyvemet. Semmisnek nyilvánítom. (4766-I)

MINDENFÉLE

VÁLLALUNK: tetőjavítást, cserépforgatást, csatornakészítést, csatornaja-
vítást, bádógosmunkát. Tel. 0751-688-336. (8/4554-I)

TETŐFEDÉST, szigetelést és bármilyen kisebb javítást vállalunk. Tel. 0744-227-906. (1/4709-I)

KÉSZÍTÜNK, szerelünk: külső műanyag redőnyöket, szalagfüggönyöket, harmonikaajtókat. Tel. 0265/218-321, 0744-121-714, 0766-214-586. (14/4654)

MINDENHEZ értő mester nyugdíjasoknak 23% kedvezménnyel vállal tetőjavítást. Tel. 0743-512-168. (4/4571)

TETŐFEDŐ ácsmester új tető készítését vállalja bármilyen cseréppel, hullámlemezzel, valamint cserépforgatást, felújítást. Tel. 0747-784-020. (4725)

AUTOMATA mosógépeket és hűtőszekrényeket javítok. Tel. 0755-825-502. (4736)

MEGEMLÉKEZÉS

Az életed elszállt, mint a virágillat, de emléked ragyog, mint a fényes csillag. Ha a szívem kiáltani tudna, akkorát kiáltana, hogy sírod megnyílna. A kegyetlen sors elvitt tőlünk, szeretted, jószágod itt maradt velünk. Soha el nem múló fájdalommal gondolunk a Dózsa György-i SOÓS ANDRÁSRA halálának 6. évfordulóján. Drága emléked őriz szerető felesége, Rozi, őt soha el nem felejtő leánya, Rozika, veje, Gerő és egyetlen, szerető unokája, Hunor. Isten nyugtasson, drága jó édesapám! (5/4444-I)

Fájó szívvel emlékezem október 10-én drága férjemre, KONRÁDI SÁNDORRA halálának 7. évfordulóján. Emléke legyen áldott, pihe-nese csendes! Nyugodj békében! Felesége, Ibolya. (6/4688-I)

Egy őszi hajnalon életed véget ért, bánatot, fájdalmat hagytál rám, örökre elmentél. Emléked itt maradt örökre velem. Amíg én élek, te is élsz szívemben, lelkemben mindörökké. Szívem soha el nem múló fájdalommal emlékezem drága jó férjemre, MEZEI JÓZSEFRE halálának 9. évfordulóján. Isten jószágos szeretete örködjön sírod felett. Nyugalmad legyen békés, emléked áldott! Feleséged, Éva. (4744-I)

ELHALÁLOZÁS

Mély fájdalommal tudatjuk, hogy a szeretett édesanya, nagymama, rokon, jó barát és szomszéd,
FODOR GABRIELLA
életének 78. évében türelemmel viselt szenvedés után október 7-én csendesen megpihent. Temetése október 11-én, pénteken 13 órakor lesz a marosvásárhelyi református temetőben.
Gyászoló szerettei. (4752-I)

Szomorúan tudatjuk, hogy a Tabányán szeptember 8-án elhunyt
CSISZÉR JÓZSEF
temetése 2019. október 11-én 14 órakor lesz a marosvásárhelyi katolikus temető felső kápolnájától.
A gyászoló család. (4754-I)

Fájó szívvel tudatjuk mindazokkal, akik ismerték és szerették
NEMES ROZÁLIÁT
szül. Zielgelbauer
hogy 2019. október 8-án, életének 87. évében visszatért Teremtőjéhez. Temetése október 11-én, pénteken 15 órakor lesz a somosdi temetőben. Emlékét szeretettel őrizzük.
A gyászoló család. (4759-I)

Szolgáltatás – Üzleti ajánlat

A **PC HOUSE MUNKATÁRSÁKAT** alkalmaz. Ha érdekel a számítástechnika, és szeretnél a tesztelőcsapatunk tagja lenni, jelentkezz most! Az átlagosnál magasabb kereseti lehetőség! Az önéletrajzokat kérjük e-mailben a jobs@multiplan.ro címre, vagy személyesen a cég székhelyére, a Maros utca 17. szám alá benyújtani. Érdeklődni a 0265/313-888-as telefonszámon. (sz-I)

A **MAROSVÁSÁRHELYI DORA MEDICALS** ÁLTALÁNOS és **RÖNTGENASSZISZTENSNÖT** keres. Érdeklődni a secretariat@doramedicals.ro címen. Tel. 0733-553-974. (sz-I)

A **MAROSVÁSÁRHELYI COMODEX KISIPARI SZÖVETKEZET** – Bodoni utca 70. szám – **KAZÁNFŰTŐT** alkalmaz. Érdeklődni a 0745-512-994 és 0265/232-387-es telefonszámon. (64120)

Spălătorie și detailing auto
Beltrand
autómosó és -kozmetika
– külső-belső tisztítás
– kárpittisztítás, polírozás, viaszozás
– szőnyegmosás
Marosvásárhely
Predeal u. 97 sz.
Telefon: 0265/223-902
0740-393-060

Megjelenés előtt a 2020-as Székely kalendárium

November elején kerül a könyvesboltokba és a lapárudákba a Székely kalendárium 2020-as kiadása. Fő témavonulatát ezúttal Székelyföldnek a 80 évvel ezelőtti, a „kicsi magyar világ” kezdetét jelentő visszatérése képezi, de természetesen a megszokott rovatok sem hiányoznak belőle. Székelyföld ételkultúrája, sajátos receptjei ismertetése mellett a szerkesztő külön fejezetet szentel a pizstrágnak, illetőleg a pizstrágfogyasztásnak, de gyógynövényekről, erdei gombákról, régi és élő népszokásokról egyaránt szó esik a 336 oldalas, teljesen színes kiadványban. Kiderül, milyen székely kötődése volt Horthy Miklósnak, miként sikerült megmenteni a székely határőrök harci kürtjét az Úz-völgyében, mit jelent az „ájos fül” a gyimesi csángóknál. Azt is megtudjuk, mennyire boldogak a székelyek – ennek fokozásához pedig megannyi viccel, góbésággal, anekdotával járul hozzá a 2020-as Székely kalendárium.

Egy gyertya most érted égjen, ki fent laksz már a magas égben, ki vigyázol ránk onnan fentről, s lelkünkhez szólsz a végtelenből. Telnek az évek, s még mindig nehéz elhinni, hogy akit oly nagyon szerettünk, nincs többé közöttünk. Fájó szívvel emlékezünk a székelykői KILYÉN ISTVÁNRA, aki öt éve hirtelen távozott közülünk. Egy váratlan perc alatt életed véget ért, de szívünkben emléked élni fog örökké. Nyugodjál békében, drága István! Bánatos szülei, testvérei és rokonai. (4750)

RÉSZVÉTNILVÁNÍTÁS

Semmi sem fájdalmasabb, mint a búcsú szerettünkötől. Mélyen együttérzünk kollégákkal, Daróczi Lászlóval szeretett ÉDESANYJA elvesztése miatt érzett fájdalmában. Részvétünk a gyászoló családnak. A Gedeon Richter Románia Rt. munkaközössége. (sz-I)

Székely
Kalendárium

MAGYAR
VILAG
csütörtök 17:50
Barabási Tivadarral

ETV ERDÉLYI MAGYAR
TELEVÍZIÓ

Marosvásárhelyi **96 FM**
Rádió **106,8 FM**
Románia **1323 AM**
www.marosvasarhelyiradio.ro

therezia®
Mezőpaniti tejtermékek...

KELEMEN HUNOR

TANTERVE:

1.

KEZDŐDJÖN
9 ÓRAKOR
AZ ISKOLA.

2.

LEGYEN 30 SZÁZALÉKKAL
KEVESEBB TANANYAG
ÉS ÓRA.

3.

LEGYEN
HÁROM
TORNAÓRA
HETENTE.

4.

BESZÉLJENEK
LEGALÁBB KÉT
IDEGENNYELVET
A DIÁKOK.

5.

KÉTSZINTŰ
ÉRETTSÉGIT!

Lavinia Cosma *USR-képviselő*

Írj alá egy új marosvásárhelyi iskolai campusért!

Mit hagyunk magunk után?
– kérdezem, és kérdelem Önöket is.
Mit hagyunk magunk után?
Mit építettünk, románok és magyarok,
együtt?

Javasolom, építsünk gyermekeinknek
egy ISKOLÁT. Egy korszerű iskolát,
egy modern campusot, amire büszkék
lehetnek gyermekeink. És mi is büszkék
lehetünk!

Ezen a héten a Tudor negyed Gyémánt
övezetében aláírásgyűjtők
várják Önt.

A nyomtatvány letölthető
a következő honlapról:
<https://www.facebook.com/Campus-Scolar-Nou-La-Tg-Mures>,
amit átvesznek tőled.

Az utolsó száz méteren vagyunk!

IGEN, lehet!

**Közösségünk gyermekeibe fektetni a legjobb befektetés!
Itt, itthon, Marosvásárhelyen!**

(Fizetett hirdetés)

therezia
25 éves/ani

GAGA
20 éves/ani

Előadók/Invitáci
Szabó Előd és a Titán zenekar
Jakab Csaba és zenekara
DJ Andrei Chelbezan
Janicsák Vica
Vizi Imre
Koszika

2019.
október 14-én,
hétfőn este 7 órától,
Marosvásárhely,
Sportcsarnok,
14 octombrie,
luni ora 19
Sala Sporturilor,
Tg-Mures.

A belépés a GAGA ajándéka
Intrare liberă

titán

A Garabontzia Könyvkiadó gondozásában megjelent Szilágyi Ilona könyve: *A kenyértől a Rigó Jancsiig*

Könyvem célja, hogy
minél átláthatóbb legyen,
ezért a tesztaféleket csoportosítottam, és mindeniknek
leírom az elkészítési módját,
és az ide tartozó tesztaféleket,
amelyeket a leggyakrabban
készítik. Azért adtam ezt a
címet, mert a '60-as években
a legkönnyebben elkészít-
hető tesztaféle a kenyér volt,
és a legkényesebb a Rigó
Jancsi, amit ma már nem-
igen készítenek nálunk.

A könyv megrendelhető a
garabontzia@gmail.com e-
mail-címen, vagy telefonon a
0365-730-760-as telefonszá-
mon.

Akár a könyvesboltból is
elvihető: Marosvásárhely,
Forradalom utca 4. szám.

MCA Health Care
ORVOSI LABORATÓRIUM

www.health-care.ro Tel/fax: 0365-882747
Marosvásárhely, Tulipán utca 25. szám

TÁJÉKOZTATÓ

Tisztelt páciensek, tájékoztatjuk Önöket, hogy Marosvásárhe-
lyen, a Tulipán utca 25. szám alatt működő MCA Health Care or-
vosi laboratórium rendelkezik a Maros megyei egé-
ségbiztosítási pénztári alapról származó összeggel **ártámogatott**
(**ingyenes**) orvosi analízisek elvégzésére! Ehhez szükséges kül-
dőpapír a családorvostól/szakorvostól.

Az érdekelteket kérjük, hogy előjegyzés érdekében hívják a
0365-882-747-es telefonszámot hétfőtől péntekig 7–19 óra között,
valamint szombaton 8–13 óra között.

Várjuk Önöket!